BizdenHaberler

MAYIS 2021
SAYI 493

Koç

KOÇ HOLDİNG'DEN TÜM PAYDAŞLARINA
KÜRESEL TAAHHÜT

Bizden Haberler'in değerli okurları,

Koç Topluluğu olarak uzun vadeli stratejik planlarımızda salgının iş dünyasında yarattığı yoğun değişimi, ekonomik, sosyal ve siyasal etkilerini; dijital dönüşüm, inovasyon ve çevik yönetim dinamikleriyle ele almaya devam ediyoruz. Her yıl gerçekleştirdiğimiz Strateji Gözden Geçirme sürecimizi bu yıl Strateji Zirvesi ile başlattık. Zirvede ayrıntılarıyla değerlendirdiğimiz bu "yeni dünya" tablosunda, Topluluğumuzu etkileyecek dinamiklerin üzerinde dururken Koç Topluluğu şirketlerini bu doğrultuda geleceğe nasıl hazırlayacağımızı planladık ve gelecek dönemler için çalışma zeminimizi daha da güçlendirdik.

Topluluğumuzun geleceğini, içinde yaşadığımız toplumun ve dünyanın geleceğinden ayrı düşünemeyiz. Sürdürülebilirlik vizyonunu tüm iş stratejimize, operasyonlarımıza ve kurumsal beyanlarımıza dahil etme konusunda kararlıyız. Bu doğrultuda, Dünya Ekonomik Forumu (WEF) bünyesinde Uluslararası İş Konseyi tarafından oluşturulan, insan, gezegen, refah ve yönetim prensiplerini odağına alan "Paydaş Kapitalizmi Göstergeleri"ni kurumsal raporlamalarda kullanacağını taahhüt eden Türkiye'deki ilk şirket olduk. Bu girişimin, Koç Topluluğu'nun paydaşlarıyla arasında zaten var olan güvene dayalı ilişkiyi daha da kuvvetlendireceğine inanıyor, bu alanda öncülük ettiğimiz için mutluluğumu ifade etmek istiyorum.

Gelecek dönemde Koç Holding'in faaliyet raporu da bu yeni taahhüt sonucunda Paydaş Kapitalizmi Göstergeleri'yle daha kapsamlı hâle gelecek. 2020 Faaliyet Raporu'nu ise Koç Holding 57. Genel Kurulu'nda, kıymetli hissedarlarımızın da katılımıyla kamuoyuyla paylaştık. Global ekonominin belirsizlikle mücadele ettiği bu süreçte, açıkladığımız güçlü finansal sonuçlarla bugüne kadar bize güvenen hissedarlarımıza ve tüm paydaşlarımıza verdiğimiz sözleri tutmuş olmanın gururunu yaşıyoruz.

Dünyadaki en itibarlı topluluklardan biriyiz. Şüphesiz ki itibarımızın temelinde kurumsal ilkelerimiz ve değerlerimiz var. İnsanı ve yaşadığımız toplumu odağa alan anlayışımız, evrensel değerlere olan bağlılığımız, etik iş yapma düsturumuz kuruluşumuzdan aldığımız gücümüzdür. Koç Topluluğu olarak bu dönemde yasal mevzuata ve etik ilkelere uyum konusunda yeni ve güçlü bir adım attık. Koç Holding Hukuk ve Uyum Müşavirliği nezdinde bir Uyum Programı tasarlayarak, iş dünyasında hızla değişen yasal koşullara ve risklere odaklandık. Uyum Programı'nı en başından beri yürüten Koç Holding Baş Hukuk ve Uyum Müşaviri Kenan Yılmaz, konuyla ilgili çok önemli bilgileri Bizden Haberler aracılığıyla paylaştı.

Tüm dünyanın mücadele ettiği yüzyılın en büyük salgınında, zorlu bir süreçten geçmeye devam ediyoruz. Bugünleri geride bırakarak hep birlikte daha müreffeh bir geleceği birlikte karşılamak umuduyla Ramazan Bayramınızı en içten dileklerimle kutluyorum.

Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının Kurtuluş Savaşı'nı başlatarak, milli mücadele tarihimize yön verdiği 19 Mayıs 1919'un yıldönümünde, 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nı kutlarken Kurtuluş Savaşımızın tüm kahramanlarını, saygı, rahmet ve minnetle bir kez daha anıyorum.

Sevgi ve saygılarımla,

Levent Çakıroğlu

BU SA-

NELER OLDU? 4

Koç Holding'in 57. Olağan Genel Kurulu gerçekleşti

2021 yılı strateji gözden geçirme süreci Koç Topluluğu Strateji Zirvesi ile başladı

Koç Holding'in çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim yol haritasında küresel taahhüt

Ali Y. Koç "Yılın İş İnsanı", Levent Çakıroğlu "Yılın Profesyoneli" seçildi

VİZYON 18

Koç Holding Baş Hukuk ve Uyum Müşaviri Kenan Yılmaz: "Uyum Programı'nın başarısından hepimiz sorumluyuz"

İmtiyaz Sahibi **Koç Holding A.Ş. adına Levent Çakıroğlu** (Sahibi) Genel Yayın Yönetmeni **Oya Ünlü Kızıl** Sorumlu Yönetmen **Şeniz Akan** Yayın Koordinatörü **Tuğçe Kutlu Serintürk** Yayın Kurulu **M. Dumrul Sabuncuoğlu, Nihal Köz, Lalehan Uysal** Yayın Direktörleri **Nihal Köz, Lalehan Uysal** Direktör **Ayşe Fındık** Editörler **Berna San, Biray Anıl Birer, Yasemin Balaban, Arzu Erdoğan, Özlem Kapar Bayburs, Mine Akverdi Denktaş** Tasarım ve Uygulama **Overteam, Nurcan Baş, Engin Kuru** Fotoğraf Editörü **Hüseyin Serdar Öngen**

İÇİNDEKİLER

YAŞAM 42

Bir ulusun doğum günü: 19 Mayıs

Sağlıklı yaşlanmak için neler yapmalısınız?

YAKIN PLAN 38

Toplumsal cinsiyet eşitliğine pandemi darbesi

MOLA 48

Yapı Kredi Yayınları'ndan yıldız yağmuru

YAKIN PLAN 22

Jacob Morgan: "Çalışanına değer veren şirketler öne çıkıyor"

Doğrusal ekonomiden döngüsel ekonomiye

KOLEKTİF 30

"Ülkem İçin projesi 15 yıldır değer yaratmaya devam ediyor"

Overteam Bilgi Teknolojileri İletişim ve Reklamcılık Ltd. Şti. 19 Mayıs Mahallesi Veteriner Hilmi Sokak Hilmi Palas Apt. No:4 K:1 D:4 34363 Şişli, İstanbul T: 0212 252 74 25 overteam.com Baskı ve Cilt (Matbaa) **İRM Dijital Matbaa A.Ş.** Şerifali Mahallesi Şehit Sokak No:49 Ümraniye, İstanbul T: 0216 466 74 98 Yayın Türü **Yaygın Yerel Süreli** Yayın Süresi / Dili **Aylık / Türkçe**

MAYIS 2021

BU DERGİDEKİ YAZI VE GÖRSELLER KAYNAK BELİRTİLEREK KULLANILABİLİR.

KOÇ HOLDİNG'İN 57. OLAĞAN GENEL KURULU GERÇEKLEŞTİ

KOÇ HOLDİNG'İN 57. OLAĞAN GENEL KURULU, KOÇ HOLDİNG YÖNETİM KURULU BAŞKANI ÖMER M. KOÇ, KOÇ HOLDİNG YÖNETİM KURULU ÜYESİ İPEK KIRAÇ, KOÇ HOLDİNG CEO'SU LEVENT ÇAKIROĞLU, KOÇ HOLDİNG ÜST YÖNETİMİ VE HİSSEDARLARIN KATILIMIYLA 9 NİSAN CUMA GÜNÜ NAKKAŞTEPE'DEKİ HOLDİNG MERKEZİNDE GERÇEKLEŞTİ.

Pandemi tedbirlerinin en üst düzeyde uygulandığı Genel Kurul toplantısında 2020 yılı Faaliyet Raporu katılımcılar ile paylaşıldı ve Yönetim Kurulu Raporu okundu. Koç Holding Şeref Başkanı Rahmi M. Koç, Faaliyet Raporu açıklamasında 2020 yılında tüm dünyanın ana gündem maddesi olan Covid-19 salgınına dikkat çekerken, "Küresel salgın sadece sağlık sistemlerini değil, birçok ülkede ekonomik ve toplumsal yapıyı kökünden sarstı. Daha önce eşine nadir rastlanan boyutlara ulaşan küresel salgın, bir yandan milyonlarca insanın hayatına mal olurken, diğer yandan İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra dünya ekonomisinde görülen en sert daralmaya neden oldu" dedi. "Koç Topluluğu olarak Covid-19 salgınının işlerimizle ilgili yarattığı bütün riskleri fevkalâde iyi yönettik" diyerek sözlerini sürdüren Rahmi M. Koç şunları kaydetti: "Güçlü bilançomuz, dengeli portföy yapımız, yurt dışı gelirlerimiz ve etkin risk yönetimi politikalarımız sayesinde dimdik ayakta kalmayı başardık. 2020 yılındaki 11 milyar TL yatırımla beraber son 5 yılda 42 milyar TL yatırıma ulaştık, memleketimize güvendik ve inandık. Bu çerçevede 'Ülkem varsa ben de varım' yaklaşımında olduğumuzu tüm toplumsal paydaşlarımıza ispat ettik."

Ömer M. Koç: "Koç Topluluğu, bu zor süreçte memleketimize en iyi şekilde hizmet etme gâyesiyle kenetlendi"

Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç ise Faaliyet Raporu'nda yer alan açıklamasında en itibarlı uluslararası kuruluşların dahi, bugüne kadar yaptıkları küresel risk değerlendirmelerinde küçük bir ihtimalle not düşerek adeta geçiştirdikleri küresel salgın riskinin 2020 yılında tüm insanlığın üzerine bir kâbus gibi çöktüğüne dikkat çekerek şöyle dedi: "Daha evvel eşi benzeri görülmemiş bu fevkalâde dönemde, insanî korkular dünyevî kaygıların önüne geçti. Bilinmezliklerle dolu bir ortamda, önemli bireysel ve profesyonel kararlar almanın güçlükleri yaşandı. Yılın son haftalarında gelen aşı müjdesiyle umutlandık; bilim insanlarının sınırlar ötesi iş birliği sâyesinde 2021 yılına nispeten iyimser girebildik. Bu süreç, insanlığı odağına alan bir küreselleşmenin daha mutlu yarınlara hizmet edebileceğinin de ispâtı oldu. Aynı işbirliği ruhunun, aşıların akılcı ve âdil dağıtımı için de sergilenmesini, böylece küresel iyileşme ve toparlanma sürecinin gecikmemesini temenni ediyoruz. Koç Topluluğu, bu zor süreçte Memleketimize en iyi şekilde hizmet etme gâyesiyle kenetlendi. Hızla hayata geçirilen toplumsal destek projeleri, çalışanlarımıza sahip çıkışımız, iş ortaklarımıza yönelik destekler ve duyarlı iletişim çalışmalarımızla, ülkemizin salgınla mücadelesinde örnek gösterildik. Uluslararası düşünce platformlarının tüm toplumsal paydaşları gözeten bir kapitalizm modeli önerdikleri 2020 yılında, yaptıklarımızla, kurumsal kültürümüzün özünde bu yaklaşımın bulunduğunu bir kez daha ispat ettik."

"2020'yi başarılarla geride bıraktık"

"Önce insan" diyerek aldıkları sıkı önlemler sayesinde ticari faaliyetleriyle değer yaratmayı sürdürebildiklerini vurgulayan Ömer M. Koç, "Basiretli yönetim anlayışıyla iş yapış kültürümüzün parçası hâline getirdiğimiz bilanço

disiplinimiz, son derece sağlıklı borçluluk oranımız ve nakit yaratma kapasitemiz, bilinmezliklerin yoğunlaştığı bir ortamda bize finansal açıdan ihtiyacımız olan manevra alanını yarattı. Böylece, yaşanan tüm zorluklara rağmen 2020 senesini Topluluğumuz açısından finansal sonuçlarımıza da yansıyan başarılarla geride bıraktık. Belirsizliklerle hatırlanacak bir yılın sonunda duyurduğumuz adımlar, tedbiri elden bırakmadan doğru yatırımlarla şirketlerimizi geleceğe hazırlama kararlılığımızın son manifestolarıydı. Ford'un ilk tam elektrikli ticari aracı olan E-Transit'i üretme sorumluluğunu üstlenen Ford Otosan, bu doğrultuda bir batarya montaj fabrikası da kurarak Türkiye'nin ilk ve tek elektrikli araç entegre üretim tesisi olacak. Arçelik'in Hitachi ile yaptığı ortaklık ise dünyanın en geniş ölçekli ticaret anlaşmasıyla bütünleşen Asya Pasifik ülkeleri pazarına imtiyazlı erişim imkânıyla faaliyet gösterecek. Ne mutlu ki, 2020 senesinde de ülkemizin en itibarlı markası olarak gösterildik" dedi.

Koç Holding'in 2020 Genel Kurulu'nda; güçlü bilançosu, portföy yapısı, gerçekleştirdiği yatırımlar ve pandemi döneminde sergilediği etkin risk yönetimi politikası yatırımcılarla paylaşıldı.

Levent Çakıroğlu: "Tüm paydaşlarımıza, zor zamanlarında yanlarında olduğumuzu hissettirdik"

Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu da Faaliyet Raporu'nda yer alan açıklamasında, daha önce yaşanılmamış tecrübelerle dolu, çok zor bir yılı geride bıraktıklarına dikkat çekti. "Sene başında neredeyse hiçbir otoritenin öngöremediği pandemi, ilk çeyrek sonunda insanların yaşam tarzında ve şirketlerin iş yapış biçimlerinde önemli değişiklikleri zorunlu kıldı" diyen Levent Çakıroğlu, şöyle devam etti: "Koç Topluluğu olarak, sürecin başında çalışma arkadaşlarımızın, iş ortaklarımızın, bayilerimizin, tedarikçilerimizin ve ailelerinin sağlığını birinci önceliğimiz kabul ederek, gerekli tüm kararları bilimsel veriler ışığında tereddütsüz aldık. Tüm paydaşlarımıza, zor zamanlarında yanlarında olduğumuzu hissettirdik; ne mutlu ki, aynı dayanışmayı kendilerinden de gördük. Aynı dönemde, halkımıza en çok ihtiyaç duyulan zor zamanlarda fayda sağlayan, toplumsal destek projelerini de bize yakışan sorumlulukla hayata geçirdik. Yaptıklarımız hem ülkemizde hem de uluslararası platformlarda takdirle karşılandı. Pandemiyle ortaya çıkan eşi görülmemiş belirsizlik ortamında, Koç Topluluğu şirketlerinin finansal sağlığına yönelik adımları hassasiyetle ve hızla attık. Likiditemize, faaliyetlerimize, bilançomuza ve hatta iş modellerimize yönelik tedbirlerimiz neticesinde üretim ve hizmetlerimizle katma değer yaratmayı sürdürebildik."

"Geçmişte olduğu gibi bu krize de finansal açıdan hazırlıklı girdik"

"Özel önem verdiğimiz bilanço disiplini ve nakit akışı yönetimi sayesinde, geçmişte olduğu gibi bu krize de finansal açıdan hazırlıklı girdik" diyerek sözlerini sürdüren Çakıroğlu, "Bunun yanı sıra pandemi sürecinde operasyonel masrafları titizlikle yönetmek ve faizlerdeki düşüşten faydalanarak kredi refinansmanına gitmek suretiyle önemli tasarruflar sağladık ve ilave nakit yarattık. 2020 yılında konsolide gelirlerimiz yüzde 20 artışla 183,8 milyar TL'ye ulaşırken, ana ortaklık payı net dönem kârımız ise 9,3 milyar TL oldu. Kombine yurt dışı gelirlerimiz 14 milyar ABD Doları seviyesinde gerçekleşti. Küresel büyüme vizyonumuz doğrultusunda yurt dışı yatırım faaliyetlerimizi de sürdürüyoruz. Koç Topluluğu, AR-GE alanındaki liderliğini de sürdürüyor; Türk özel sektörünün AR-GE harcamalarının yaklaşık yüzde 7'sini şirketlerimiz gerçekleştiriyor. 2,1 milyar TL'si 2020 yılında olmak üzere, son 10 yılda yaptığımız 12,4 milyar TL'lik AR-GE harcamasıyla rekabetçiliğimizi güçlendiriyoruz. Koç Topluluğu'nun son derece zor şartlar altında ispatladığı bu esneklik ve dayanıklılığın ardında, kuruluş değerlerimizden gelen benzersiz üstünlüklerimizin yanı sıra; dijital dönüşüm, inovasyon, kurum içi girişimcilik, çevik yönetim ve sıfır bazlı bütçeleme gibi programlarımızın özünü teşkil eden ve her geçen gün artan bir motivasyonla sarıldığımız kültürel dönüşüm vizyonumuzun da büyük rolü var. Veriye dayalı karar verme disiplinini iş yapış kültürümüzün parçası haline getirme kararlılığımız, çevik yönetim esaslarına göre şekillenmekte olan operasyonel yapımız ve inovasyon kapasitemiz sayesinde, pandemi sürecinde aniden ortaya çıkan yeni ihtiyaçlara yönelik doğru kararları vakit kaybetmeden alabildik. Bu dönemde ortaya çıkan riskleri yönetirken, fırsatlardan da istifade ettik" diye konuştu.

2021 YILI STRATEJİ GÖZDEN GEÇİRME SÜRECİ KOÇ TOPLULUĞU STRATEJİ ZİRVESİ İLE BAŞLADI

KOÇ TOPLULUĞU BÜNYESİNDE HER YIL İCRA EDİLEN STRATEJİ GÖZDEN GEÇİRME SÜRECİ, BU YIL TOPLULUK ŞİRKETLERİNDEN YAKLAŞIK 500 KİŞİNİN KATILIMIYLA 15 NİSAN'DA GERÇEKLEŞTİRİLEN KOÇ TOPLULUĞU STRATEJİ ZİRVESİ İLE BAŞLADI.

Koç Topluluğu şirketlerinin uzun vadeli stratejilerini her yıl düzenli bir şekilde gözden geçirdiği ve bu sayede kendini geleceğe hazırladığı süreç, bu yıl 15 Nisan tarihinde ve yaklaşık 500 kişilik bir katılımla gerçekleşen Koç Topluluğu Strateji Zirvesi ile başlatıldı. Toplantının en önemli teması yeni Strateji Gözden Geçirme sürecinin tanıtılması oldu. Toplantının açılışını gerçekleştiren Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, toplantıda Covid-19 salgınının ekonomik, sosyal ve siyasal etkilerine değinerek devletlerin ekonomik ve sosyal hayattaki ağırlığının arttığına vurgu yaptı. Salgın sonrasında dünya ekonomisindeki toparlanma ile ilgili görüşlerini paylaşan Çakıroğlu, sürdürülebilir bir ekonomik toparlanma için hem ülke içinde hem de ülkeler arasında politikaların tam bir koordinasyon içerisinde belirlenmesi ve uygulanması gerektiğinin altını çizdi. Çakıroğlu bunlara ilaveten ülkemizin ekonomik potansiyelini tam olarak değerlendirilebilmesi için önceliklendirilmesi gereken alanlara değindi.

Levent Çakıroğlu: "İklim değişikliği ve sürdürülebilirlik konuları ajandamızın en üst sıralarında"

Konuşmasında salgının iş dünyası üzerindeki hızlandırıcı etkisi ile ilgili veriler paylaşan Çakıroğlu, bu kapsamda online ticaret ve buna bağlı olarak lojistik ile ödeme sistemlerinin öneminin arttığına dikkat çekti. Benzer şekilde sağlık, yenilenebilir enerji ve dijital teknolojilere dayalı işlerin öneminin daha da arttığını belirten Çakıroğlu, bu konularda adımlar atıldığını ve Topluluk olarak başarılı olmak için tüm imkânlara sahip olunduğunu vurguladı. Çakıroğlu, iklim değişikliği ve sürdürülebilirlik konularının Topluluğun ajandasının en üst sıralarında tutulduğunu, ayrıca ülkelerin bu konuda verdikleri taahhütler ile bunların iş dünyasına ve özellikle tedarik zincirlerine olan etkilerinin

yakından takip edildiğinin altını çizdi. Hidrojenin ise bu alandaki çözümlerin önemli bir parçası olacağına değindi. Bu kapsamda düşük karbon ekonomisine geçişte daha cesur adımlar atmak üzere konunun Topluluk çapında kapsamlı bir Karbon Dönüşüm Programı ile ele alınacağını ifade etti.
Koç Topluluğu şirketlerinin sektörlerindeki teknoloji ve iş modeli değişikliklerini yakından izlemeleri, hatta bu gelişmelere yön veren oyuncular arasında olmayı hedeflemeleri gerektiğini belirten Çakıroğlu, Strateji Gözden Geçirme süreci kapsamında şirketlerin vizyon strateji ve aksiyonlarının yanında, geniş bir bakış açısıyla yeni iş fırsatlarını, yurt içinde ve yurt dışında "komşu" sektörlerdeki yatırım fırsatlarını belirlemelerini beklediğini ifade etti.

Melih Poyraz, Topluluğu etkileyecek dört önemli mega-trendi anlattı

Koç Holding Strateji ve İş Geliştirme Direktörü Melih Poyraz ise konuşması kapsamında mega-trendlerden, bunların Topluluğa olan etkilerinden ve yeni yapılanmayla birlikte Strateji ve İş Geliştirme Direktörlüğü'nün hedeflerinden bahsetti. İklim krizi ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi, hızlanan teknolojik değişim ve bunun yıkıcı etkilerini değişen tüketici tercihleri ile değişen demografik yapıyı Topluluğu etkileyecek dört önemli mega-trend olarak sıralayan Poyraz, bu trendler kapsamında sahip olunan imkânlar da değerlendirildiğinde ek değer yaratılabilecek hususlara dair görüşlerini paylaştı. İklim krizi ve düşük karbonlu ekonomiye geçişte hidrojenin önemli rol oynayacağına, ulaşımda elektrifikasyon ve otonom araçların payının artacağına ve bu konuda çalışmalara başlandığına dikkat çekti. Keza salgın ile büyümesi daha da hızlanan online ticaret ve tele-sağlık konuları ile bunlarla bağlantılı olan ödeme sistemlerinin önemli fırsatlar getirdiğini ve bu alanlara odaklanılacağını belirtti.

Toplantıda, Koç Topluluğu şirketlerinin stratejileri ve aksiyonları ele alındı.

McKinsey & Company şirketinden Bengi Korkmaz, Sven Smit ve Marc de Jong ile birlikte gerçekleştirilen panelin moderasyonunu yapan Poyraz, yeni tasarlanan Strateji Gözden Geçirme sürecinde stratejik planların güncellenmesinden ziyade, büyüme alternatiflerinin derinlemesine değerlendirilmesini arzu ettiklerini ifade etti. Bunun için tek seferlik görüşmelere dayalı bir süreç yerine, tüm yıla yayılı ve çevik ekiplerle çalışılan bir strateji değerlendirme sürecine geçileceğini vurguladı. Panel kapsamında McKinsey & Company katılımcıları ise "Strategy Decision Grid" yaklaşımını ve stratejik planlamaya ilişkin dünyadan iyi örnekleri dinleyiciler ile paylaştılar.
Poyraz, etkinliğin kapanışında şirketlerle omuz omuza bir çalışma içinde ilerleyecek yeni Strateji Gözden Geçirme sürecinde, Koç Topluluğu şirketlerini geleceğe hazırlayacak ve "Big Moves" olarak tabir edilen büyük hamlelerin derinlemesine değerlendirilmesinin ve bunlara kaynak ayrılmasının hedeflendiğini ifade etti. ■

KOÇ HOLDİNG'İN ÇEVRESEL, SOSYAL VE KURUMSAL YÖNETİM YOL HARİTASINDA KÜRESEL TAAHHÜT

KOÇ HOLDİNG, DÜNYA EKONOMİK FORUMU (WEF) BÜNYESİNDE ULUSLARARASI İŞ KONSEYİ TARAFINDAN OLUŞTURULAN "PAYDAŞ KAPITALİZMİ GÖSTERGELERİ"Nİ KURUMSAL RAPORLAMALARINDA KULLANACAĞINI TAAHHÜT EDEN TÜRKİYE'DEKİ İLK ŞİRKET OLDU.

Dünya Ekonomik Forumu'nun 2020 yılında kaleme aldığı yeni kapitalizm tanımı olan "Paydaş Kapitalizmi", tüm paydaşlar için ortak ve sürdürülebilir değer yaratmayı esas alıyor. Forum'un iş dünyasından katılımcılarını temsil eden Uluslararası İş Konseyi, şirketler arasında sürdürülebilirlik alanındaki ilerlemenin karşılaştırılabilmesi, bu alanda karar verme mekanizmalarının geliştirilmesi, şirketlerin yarattıkları sürdürülebilir değer konusunda şeffaflığın ve hesap verilebilirliğin daha da artırılabilmesi amacıyla Paydaş Kapitalizmi Göstergeleri'ni oluşturdu. Birbiriyle tutarlı ve karşılaştırılabilir çevresel, sosyal, kurumsal yönetim (ESG) göstergelerine ve beyanlarına duyulan ihtiyaca yönelik olarak dünyanın tüm kıtalarından temsilciler, bir yıl boyunca göstergeleri geliştirmek için çalıştı. Dünya Ekonomik Forumu'nun ocak ayındaki Davos Zirvesi'nde tüm katılımcıların imzasına açılan Paydaş Kapitalizmi Göstergeleri'ne kurumsal raporlamalarında yer vereceğini taahhüt eden Türkiye'deki ilk şirket ise Koç Holding oldu. Bu taahhütname kapsamında Koç Topluluğu şirketleri; Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu gibi kurumsal raporlamalarında ve beyanlarında bu göstergelere referans verebilecek.

Levent Çakıroğlu: "Topluluğun paydaşları ile kurulan ilişkinin daha da gelişmesine katkı sağlayacak"

"Topluluğumuzun geleceğini içinde yaşadığımız toplumun ve dünyanın geleceğinden ayrı düşünemeyiz. Bu nedenle sürdürülebilirlik başlığı altında dünyayı etkileyen konuları gündemimizin üst sıralarında tutuyoruz" dedi. Koç Topluluğu'nun sürdürülebilir büyüme anlayışını tanımlayan "Geleceğe. Birlikte" manifestosu kapsamında ESG yol haritasını belirlediklerini vurgulayan Levent Çakıroğlu şöyle devam etti: "Uzun dönemli sürdürülebilir değer yaratma anlayışı, ESG perspektifimizi çok daha geniş bir yaklaşımla ele almamızı gerekli kılıyor. Tüm dünyada finansal olmayan raporlamalar için önemli bir standardı temsil eden Paydaş Kapitalizmi Göstergeleri'ne yönelik verdiğimiz bu taahhüt, ESG alanlarındaki performansımızı ve ilerlememizi şeffaf bir şekilde paylaşmamıza katkı sağlayacak. Bu göstergeler iş dünyasının evrensel, karşılaştırılabilir bir raporlama sisteminin de yer aldığı küresel bir çözüme doğru hızla ilerlediğini gösteriyor. ESG alanlarındaki performansımızı ve ilerlememizi mümkün olan tüm mevcut raporlamalarımıza en kapsamlı şekilde yansıtmamıza destek olacak bu taahhüdün aynı zamanda paydaşlarımız ile kurduğumuz şeffaf ve sürekli iletişim ile güvene dayalı ilişkinin daha da gelişmesine katkı sağlayacağına inanıyorum." ■

Taahhütname kapsamında Koç Topluluğu şirketleri; Faaliyet Raporu, Sürdürülebilirlik Raporu gibi kurumsal raporlamalarında ve beyanlarında Paydaş Kapitalizmi Göstergeleri'ne referans verebilecek.

ALİ Y. KOÇ "YILIN İŞ İNSANI", LEVENT ÇAKIROĞLU "YILIN PROFESYONELİ" SEÇİLDİ

EKONOMİST DERGİSİ TARAFINDAN BU YIL 30. KEZ DÜZENLENEN "YILIN İŞ İNSANLARI" ÖDÜLÜNÜN SAHİBİ, KOÇ HOLDİNG YÖNETİM KURULU BAŞKAN VEKİLİ ALİ Y. KOÇ OLDU. "YILIN PROFESYONELİ" ÖDÜLÜNE İSE KOÇ HOLDİNG CEO'SU LEVENT ÇAKIROĞLU LAYIK GÖRÜLDÜ.

Ekonomist dergisi tarafından bu yıl 30. kez düzenlenen "Yılın İş İnsanları" anketinin sonuçları kamuoyuyla paylaşıldı. Anket sonuçlarında, pandeminin vurduğu 2020 yılında, gerek iş dünyasında gerekse toplumsal hayatta yenilikçi, umut veren ve dayanışmayı vurgulayan liderler öne çıktı.

"Ali Y. Koç, tarihi yatırımla iş dünyasına umut oldu"

"Yılın İş İnsanı" seçilen Ali Y. Koç'un ödülü alma nedeni şu sözlerle açıklandı: "Pandemi nedeniyle zor günler yaşadığımız bu süreçte, iş dünyasının kanaat önderleri Koç Holding Yönetim Kurulu Başkan Vekili Ali Y. Koç'u 'Yılın İş İnsanı' seçti. İhracat şampiyonu Ford Otosan'daki başarılarıyla iş dünyasının takdirini toplayan ve son iki yıldır iş dünyası ve spor camiasında önemli kararlara imza atan Ali Y. Koç, pandemi koşullarının tüm zorluklarına rağmen Türkiye otomotiv tarihinin en büyük yatırımını bir süre önce kamuoyu ile paylaşarak dikkatleri çekti; tarihi yatırımla iş dünyasına umut oldu."

"'Yılın Profesyoneli' Levent Çakıroğlu dönüşüm sürecine liderlik ediyor"

Ekonomist dergisinin anketine katılan iş dünyasının önde gelen temsilcileri, "Yılın Profesyoneli" ödülüne Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu'nu layık gördü. Ödül gerekçesinde şu sözlere yer verildi: "Altı yıldır holdingde icranın başında olan Çakıroğlu, 2016 yılında grupta başlayan kültürel dönüşüm sürecine liderlik ediyor. Değişimden korkmayıp, değişime liderlik edecek kültürel dönüşüm süreciyle çevik çalışma modeline geçen ve grubun dijitalleşmeyi birçok alana taşımasına kaptanlık eden Levent Çakıroğlu, yaşanan belirsizlik sürecini başarıyla yönetmesiyle de bu ödüle layık görüldü." ■

"Yılın İş İnsanları" anketi sonuçlarında, gerek iş dünyasında gerekse toplumsal hayatta yenilikçi, umut veren ve dayanışmayı vurgulayan liderler öne çıktı.

TÜPRAŞ 2020 YILI SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU YAYIMLANDI

TÜPRAŞ, 2020 YILINDA "YAŞAMIN DEĞERİNİ BİLİYORUZ" MOTTOSUYLA SÜRDÜRDÜĞÜ FAALİYETLERİNİ PAYLAŞTIĞI "SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORU'NU" YAYIMLADI.

Küresel Raporlama Standartları "temel" seçeneğine uygun olarak hazırlanan raporda; Tüpraş'ın sürdürülebilirlik alanındaki iyi uygulamaları, Covid-19 ile mücadele konusundaki çalışmaları ile işbirliklerine yönelik paydaş görüşleri yer aldı. Ayrıca, imzacısı olduğu Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensipleri (WEPs) İlerleme Bildirimi'ne de yer verildi. Üretimden tedarik zinciri ve satış sonrası operasyonlara kadar her alandaki iş süreçlerinde Birleşmiş Milletler 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nı rehber alan Tüpraş, sürdürülebilirliği kurum kültürüyle birleştirerek faaliyetlerine devam ediyor. Çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim performanslarını her geçen gün daha da geliştirdiklerini belirten Tüpraş Genel Müdürü İbrahim Yelmenoğlu, "Son 10 yılda yatırımlarımızın yüzde 20'sine yakın bir bölümünü sürdürülebilirlik alanında gerçekleştirdik. 2021 yılı sonunda çıtayı daha da üst seviyelere taşıyarak, gerçekleştireceğimiz yaklaşık 1,7 milyar TL'lik yatırımın yüzde 40'ını sürdürülebilirlik projelerine ayıracağız" dedi.

RAHMİ M. KOÇ MÜZESİ'NE İNGİLTERE'DEN ÖDÜL...

İNGİLTERE MERKEZLİ CLASSIC BOAT DERGİSİNDEN, RAHMİ M. KOÇ MÜZESİ'NİN EN YENİ OBJESİ İTTİR KAKTIR'A ÖDÜL GELDİ. İTTİR KAKTIR, SEKİZ FARKLI KATEGORİDE BİRİNCİNİN BELİRLENDİĞİ YARIŞMADA KENDİ KATEGORİSİNDE "EN İYİ" SEÇİLDİ.

RMK Marine Tersanesi tarafından 2020 yılında inşa edilen İttir Kaktır, Ekim 2020'de Rahmi M. Koç Müzesi'nin gemi filosuna katıldı. Teknenin orijinal planı, ABD Washington'daki Sam Devlin firması tarafından "Tugzilla" adıyla, içten motorlu bir gezinti teknesi ve aynı zamanda römorkör olarak tasarlandı. RMK Marine Tersanesi tarafından planı yeniden uyarlanarak sekiz metre olan boyu iki metreden fazla uzatıldı ve 10,06 metrelik bir tekne haline getirildi. Müzenin geniş koleksiyonunda yer alan İttir Kaktır'ın 150 beygir gücündeki motoru ise Ford Otosan tarafından üretildi. İngiltere merkezli Classic Boat dergisinin 2007 yılından bu yana düzenlediği Classic Boat Awards, asırlık geleneksel gemilerden restore edilenlere, yelkenlilerden motorlu gezinti teknelerine kadar mavi sularda özgürce yol alan deniz araçlarını bir araya getiriyor. Sekiz farklı kategoride düzenlenen yarışmanın birincileri halk oylamasıyla seçiliyor. Kazananlar, Classic Boat dergisinin mayıs sayısında da yer aldı.

Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl

UN Women Sivil Toplum Bölümü Başkanı Lopa Banerjee

UN Women İcra Direktörü Phumzile Mlambo-Ngcuka

OYA ÜNLÜ KIZIL: "TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİ ESAS ALAN BİR DİJİTAL DÖNÜŞÜM MODELİNİ BENİMSEMELİYİZ"

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KADIN BİRİMİ ÇATISI ALTINDA KURULAN NESİLLER BOYU EŞİTLİK FORUMU'NDA KONUŞAN KOÇ HOLDİNG KURUMSAL İLETİŞİM VE DIŞ İLİŞKİLER DİREKTÖRÜ OYA ÜNLÜ KIZIL, DİJİTAL DÖNÜŞÜM, İNOVASYON VE TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNİN KOÇ TOPLULUĞU İÇİN ÖNCELİKLİ KONU BAŞLIKLARI ARASINDA YER ALDIĞINI SÖYLEDİ.

Birleşmiş Milletler Kadın Birimi'nin toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmalarına yön verecek "Nesiller Boyu Eşitlik Forumu", ilk buluşmasını Meksika'nın ev sahipliğinde gerçekleştirdi. Koç Holding'in liderleri arasında yer aldığı Teknoloji ve İnovasyon Eylem Grubu, önümüzdeki dönem hedeflerini ve izleyeceği yol haritasını açıkladı. Forum kapsamında Birleşmiş Milletler Kadın Birimi İcra Direktörü Phumzile Mlambo-Ngcuka'nın açılış konuşmasını yaptığı, "Toplumsal Cinsiyet Eşitliği için Teknoloji ve İnovasyon" başlıklı oturumda konuşan Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl, dijital dönüşüm, inovasyon ve toplumsal cinsiyet eşitliğinin Koç Topluluğu için öncelikli konu başlıkları arasında yer aldığını hatırlatarak, "Cinsiyetler arası dijital uçurum, toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlama noktasında gün geçtikçe daha da derinleşen bir sorun haline geldi. Tüm dünyada etkisi devam eden Covid-19 pandemisi bizlere aynı zamanda eşsiz bir fırsat sunuyor. Teknoloji ve İnovasyon Eylem Grubu liderleri olarak kamu ve özel sektördeki paydaşlarımızla beraber pandemi sonrası toparlanma döneminde toplumsal cinsiyet eşitliğini esas alan bir dijital dönüşüm modelini benimsemeliyiz. Bu fırsatı değerlendirmek için hepimize önemli görevler düşüyor. Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda büyük çaplı dönüşüm projelerini hayata geçirebilmek için hükümetlerden özel sektöre, uluslararası kuruluşlardan sivil topluma kadar birçok paydaşın önemli taahhütlerine ihtiyacımız var. Koç Holding olarak liderleri arasında yer aldığımız Teknoloji ve İnovasyon Eylem Grubu'nun bu paydaşları harekete geçirecek özel bir platform olduğunu düşünüyoruz. Önümüzdeki dönemde, belirlediğimiz hedeflere ulaşabilmek ve edindiğimiz tecrübeyi kendi ekosistemimiz ve daha da ötesine taşıyabilmek için teknoloji ve inovasyon alanındaki kabiliyetlerimizi en iyi şekilde kullanmayı hedefliyoruz" dedi.

Teknoloji ve İnovasyon Eylem Grubu'nun hedefleri belirlendi

Forum kapsamında farklı temalar altında faaliyet gösteren Eylem Grupları, toplumsal cinsiyet eşitliği konusundaki hedeflerini ve izleyecekleri yol haritalarını açıkladı. Koç Holding'in liderleri arasında yer aldığı Teknoloji ve İnovasyon Eylem Grubu'nun çalışmalarını şekillendirecek 2026 hedefleri ise şöyle belirlendi: Dijital teknolojilere ve evrensel dijital okuryazarlığa olan erişimi artırarak cinsiyetler arası dijital uçurumu yarı yarıya azaltmak, kadın ve kız çocuklarının ihtiyaçlarına yönelik teknolojilere ve inovasyona yapılan yatırımları yüzde 50 artırmak, teknoloji ve inovasyon alanında istihdam edilen kadın oranını iki katına çıkarmak, ülkeleri ve teknoloji şirketlerini teknoloji temelli cinsiyete dayalı şiddet konusunda hesap verebilir hâle getirmek. ■

KOÇ TOPLULUĞU "TÜRKİYE'NİN EN İYİ İŞYERLERİ" LİSTESİNDE YİNE ZİRVEDE

DÜNYANIN ÖNDE GELEN İNSAN KAYNAKLARI VE YÖNETİM DANIŞMANLIĞI ŞİRKETLERİNDEN KINCENTRIC TARAFINDAN GERÇEKLEŞTİRİLEN "KINCENTRIC BEST EMPLOYERS 2020" ARAŞTIRMASINA GÖRE, "TÜRKİYE'NİN EN İYİ İŞYERİ" ÖDÜLÜNÜ ALMAYA HAK KAZANAN 24 ŞİRKETİN 20'Sİ KOÇ TOPLULUĞU ŞİRKETİ.

20 yılı aşkın süredir yapılan Kincentric Best Employers araştırmasında, Koç Topluluğu'ndan 20 şirket, "Türkiye'nin En İyi İşyeri" ödülüne layık görüldü. Türkiye'nin en geniş katılımlı işyeri araştırması olan listede, çalışanlarına en iyi işyeri deneyimi ve çalışma ortamını sağlayan 24 şirket, "Türkiye'nin En İyi İşyeri" olmaya hak kazandı. Şirketler "Çalışan Bağlılığı", "Çeviklik", "Bağlı Kılan Liderlik" ve "Yetenek Odağı" olmak üzere 4 kategoride değerlendirildi. Koç Holding ile birlikte Topluluk şirketlerinden Arçelik, Aygaz, Bilkom, Divan, Entek, Ford Otosan, Koç Sistem, Koçtaş, Opet, Otokar, RMK Marine, Setur, Setur Marinaları, THY Opet, Token Finansal Teknolojiler, Vehbi Koç Vakfı, Yapı Kredi Faktoring, Yapı Kredi Leasing ve Zer ödüle layık görüldü. Türkiye'de en fazla istihdam sağlayan Koç Topluluğu'nun böylesine saygın bir araştırmada zirvedeki konumunu pekiştirmesinin önemine dikkat çeken Koç Holding İnsan Kaynakları ve Endüstri İlişkileri Başkanı Özgür Burak Akkol, "Koç Topluluğu değişimi kucaklayan bir kültüre sahip" diye konuştu. ■

Koç Holding İnsan Kaynakları ve Endüstri İlişkileri Başkanı Özgür Burak Akkol

TÜRKTRAKTÖR, YERLİ ÜRETİM "FAZ V" EMİSYON MOTORA SAHİP YENİ TRAKTÖRÜNÜN İHRACATINA BAŞLADI

AVRUPA'DA 2015 YILINDA "YILIN TRAKTÖRÜ ÖDÜLÜ"NÜ KAZANAN NEW HOLLAND T3F, TÜRKTRAKTÖR AR-GE MÜHENDİSLERİ TARAFINDAN GELİŞTİRİLEREK ÜRETİLEN "YENİ NESİL ÇEVRECİ MOTORLARLA" VE "YERLİ ÜRETİM" DAMGASIYLA AVRUPA PAZARINA SUNULMAYA BAŞLANDI.

TürkTraktör geçen yıl New Holland T4S ile Case IH Farmall A traktörlerini, Avrupa Birliği'nin belirlemiş olduğu kurallar çerçevesinde Faz V emisyon standartlarına uygun şekilde geliştirilen motorlarla üreterek ihracatına başlamıştı. Şirket şimdi ise ilk jenerasyonuyla Avrupa'da "Yılın Traktörü Ödülü"ne layık görülen New Holland T3F traktörünü, AR-GE ekipleri tarafından geliştirilen ve TürkTraktör tesislerinde üretimi yapılan yeni nesil çevreci motorlarla, yerli üretim olarak Avrupalı çiftçilerle buluşturuyor. ■

ARÇELİK'E RED DOT VE IF DESIGN'DAN 29 ÖDÜL

ARÇELİK, DÜNYANIN EN SAYGIN TASARIM ÖDÜLLERİNDEN BİRİ OLAN IF DESIGN'DAN 18, TASARIMDA DÜNYANIN EN PRESTİJLİ YARIŞMALARINDAN BİRİ OLAN RED DOT'TAN İSE 11 ÖDÜLLE DÖNDÜ.

Arçelik'in tasarladığı ürünlere dünyanın en prestijli ödüllerinden olan iF Design Award ve Red Dot Awards'dan ödül yağdı. Arçelik, dünya çapında olağanüstü tasarım hizmetleri ve danışmanlıkları ile ünlü olan iF Tasarım Ödülleri'nden 18, tüm dünyada tasarım alanında sayılı yarışmalardan biri olan Red Dot Ödülleri'nden ise 11 ödül almaya hak kazandı.
Covid-19 pandemisi nedeniyle ilk kez dijital ortamda değerlendirilen iF Design Award 2021'e 52 farklı ülkeden yaklaşık 10.000 başvuru yapılarak tüm zamanların en büyük katılımı gerçekleşti. Kıyasıya rekabetin yaşandığı süreçte, 1.744 katılımcı ödüle ulaşırken, Arçelik, Beko ve Grundig markalarının ürün gamlarında yer alan 18 farklı ürün de ürün tasarımı kategorisinde ödüle layık görüldü.

ARÇELİK'TEN TEK DOKUNUŞTA MÜKEMMEL YIKAMA SAĞLAYAN "INTERACT BULAŞIK MAKİNESİ"

ARÇELİK, YENİ ÜRÜNÜ INTERACT BULAŞIK MAKİNESİ'Nİ TÜKETİCİLERİN BEĞENİSİNE SUNUYOR.

Arçelik, yenilikçi ürünleriyle fark yaratmayı sürdürüyor. SuperDry ve CornerWash yıkama teknolojisine sahip Arçelik Bulaşık Makinesi, InterACT programı ile tek dokunuşla kir seviyesi ve su sertliğine göre ideal su ve enerji kullanımını belirleyerek bulaşıkların en iyi şekilde temizlenmesini sağlıyor, elektriği ve suyu boşa harcamadan mükemmel yıkama deneyimi sunuyor.
InterACT Bulaşık Makinesi'nde bulunan CornerWash yıkama teknolojisi makinenin en uzak köşelerine bile erişen su püskürtme sistemi ile mükemmel temizlik sağlarken, SuperDry teknolojisi parlatıcı kullanılmasa dahi en etkin kurutma performansını sunuyor. TFT ekran ve HomeWhiz özellikli InterACT Bulaşık Makinesi, program sonunda Otomatik Kapı Açma özelliği ile kapıyı otomatik açarak ortamdaki doğal hava akışını kullanıyor ve ekstra enerji harcamadan kurutma performansını üst seviyeye çıkarıyor.

BİR KAHVE FİLMİ: GÖZ AÇIP KAPAYINCAYA KADAR

TÜRK KAHVESİNİ SINIRLARIN ÖTESİNE TAŞIMA VE DÜNYAYLA BULUŞTURMA YOLCULUĞUNDA ARÇELİK, FİLM PROJESİYLE BİR İLKE İMZA ATTI. OKAN BAYÜLGEN'İN SENARYOSUNU YAZIP BAŞROLÜNDE YER ALDIĞI "GÖZ AÇIP KAPAYINCAYA KADAR" FİLMİ, KAHVEYİ ALIŞILMIŞIN DIŞINDA ELE ALAN BİR DOKU-DRAMA OLARAK KARŞIMIZA ÇIKIYOR.

Kahvenin geleceği için önemli adımlar atmaya devam eden Arçelik, kahveye olan tutkusunu paylaşmak ve bunu kutlamak için tüm kahve severlere bir film armağan ediyor: Göz Açıp Kapayıncaya Kadar.
Bu heyecanla çıktığı yolda Okan Bayülgen'le yollarını kesiştirerek, sanatçının merceğinden kahvenin hikâyesini sunuyor.
Film, iyi kahvenin nasıl yapılacağından, en güzel haliyle nerede içileceğine, kahvenin yol arkadaşlığından, müzik ve edebiyat dünyasında nasıl bir yer edindiğine, telvenin hikâyesinden Türkiye'de kahve üretimine, davetkâr kokusuyla duyularımızı nasıl harekete geçirdiğine kadar pek çok konuyu uzmanlarının bakış açısından yansıtıyor. Ahmet Ümit, Emrah Sefa Gürkan, Vedat Ozan, Tuncer Tunceli, Sahrap Soysal ve Osman Serim gibi alanında profesyonel isimlerin anlatımıyla kahvenin hikâyesine yeni bir pencere açıyor. ■

Göz Açıp Kapayıncaya Kadar filmini izleyebilmek için ***linke*** tıklayabilir ya da QR kodunu okutabilirsiniz.

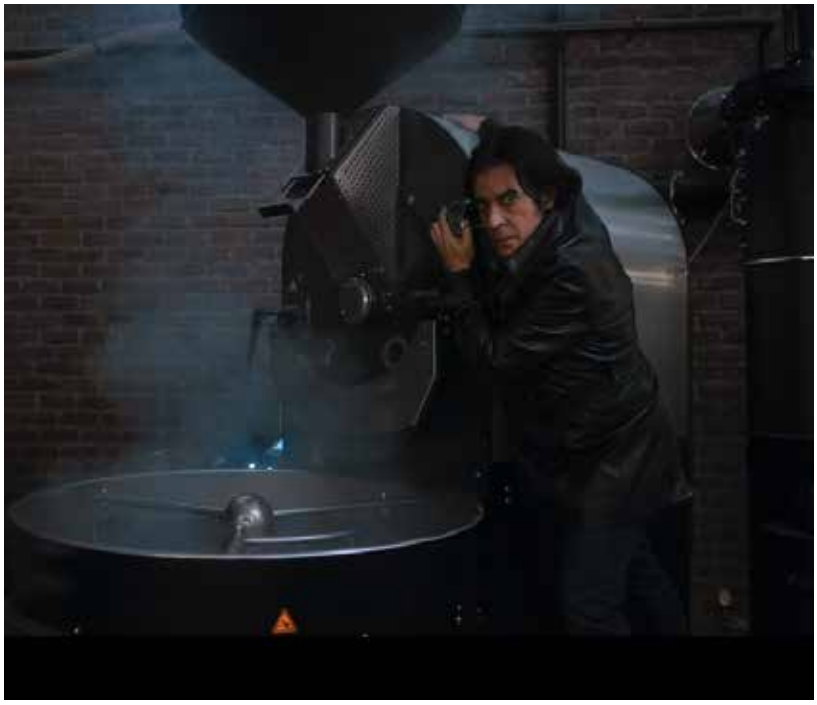

OPET FUCHS, UKRAYNA PAZARINDA YENİ PARTNERİYLE GÜCÜNE GÜÇ KATMAYA DEVAM EDİYOR

OPET FUCHS, UKRAYNA'DA OPET MADENİ YAĞLARI'NIN SATIŞ, SUNUM VE GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK DAĞITIM HAKLARINI RESMÎ OLARAK FUCHS MASTYLA UKRAİNA LLC'YE DEVREDİYOR.

Opet Fuchs, yurt dışında büyümeye devam ediyor. 25'ten fazla ülkede operasyonları bulunan Opet Fuchs, yaklaşık üç yıldır faaliyet gösterdiği Ukrayna pazarında; Opet Madeni Yağları'nın satış, sunum ve geliştirilmesine yönelik dağıtım haklarının Nisan 2021'de resmî olarak Fuchs Mastyla Ukraina LLC'ye devredilmesine yönelik önemli bir işbirliğine imza attı. Opet Petrolcülük ve Fuchs Petrolub SE ortaklığında Türkiye'de otomotiv ve endüstriyel yağlayıcılar ile oto bakım ürünleri alanında hizmet veren Opet Fuchs, anlaşma ile on yıldır süren bu başarılı işbirliğine ait iş modelini Ukrayna ile birlikte diğer pazarlarda da uygulama yolunda önemli bir adım attı.
Yurt dışında Opet Lubricants olarak çıktıkları yolda Fuchs Mastyla Ukraina LLC ile daha da güçlendiklerini belirten Opet Fuchs Madeni Yağ A.Ş. Genel Müdürü Murat Seyhan, "Opet Madeni Yağ markasını Ukrayna'da piyasaya sürme aşamasında belirlediğimiz hedeflere tam anlamıyla ulaştığımızı söylemekten gurur duyuyorum" diye konuştu. ■

YAPI KREDİ LEASING'DEN KOBİ'LERE DEV KAYNAK

YAPI KREDİ LEASING, TÜRKİYE KALKINMA VE YATIRIM BANKASI İLE İKİ YENİ DÜNYA BANKASI KAYNAKLI KREDİ ANLAŞMASINA İMZA ATARAK SEKTÖRÜNDE BU KREDİLERİ KULLANAN İLK KURUM OLDU.

Yapı Kredi Leasing, KOBİ'lere özel iki yeni kredi anlaşmasına imza attı. Yapı Kredi Leasing, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası ile iki yeni Dünya Bankası kaynaklı kredi anlaşmasına imza atarak sektöründe bu kredileri kullanan ilk kurum oldu. Yapı Kredi Leasing'in sağladığı iki kredi de KOBİ'leri desteklemek amacıyla kaynak olarak kullanılacak. "Acil Durum Şirket Desteği Kredisi" olarak imzalanan 30 milyon dolar tutarındaki kredi, Covid-19 salgınından etkilenen ve salgının ekonomik etkilerine uyum sağlamayı amaçlayan KOBİ'lerin finansmana erişimini sağlamak için kullandırılacak. 35 milyon Euro tutarındaki "Kayıtlı İstihdam Yaratma Kredisi" ise Türkiye'de kayıtlı istihdamın artırılması amacıyla, proje kapsamındaki 24 ilde faaliyet gösteren KOBİ'lerin yatırım ve işletme kredisi ihtiyaçlarını karşılamaya yönelik ayrılacak. Ülke ekonomisine her şartta daima destek olmaya devam edeceklerini belirten Yapı Kredi Leasing Genel Müdürü Fatih Torun, "KOBİ'lerimizin ülke ekonomisi için öneminin farkındayız. Yapı Kredi Leasing olarak bu zorlu günlerde ülkemiz ekonomisine katkı sağlamak adına var gücümüzle çalışmaya devam ediyoruz" dedi. ■

YAPI KREDİ, TÜRKİYE FİNANS SEKTÖRÜNDEKİ EN YÜKSEK NOTU ALDI

YAPI KREDİ, DÜNYANIN EN BÜYÜK ÇEVRESEL RAPORLAMA PLATFORMU OLAN KARBON SAYDAMLIK PROJESİ (CDP) SU PROGRAMI'NA YAPTIĞI RAPORLAMAYLA BU YIL DA A- (LİDERLİK) BANDINDA YER ALARAK TÜRKİYE FİNANS SEKTÖRÜNDEKİ EN YÜKSEK NOTU ALDI.

Banka, CDP Türkiye 11. İklim Değişikliği Sanal Konferansı kapsamında "CDP Türkiye Su Lideri" ödülünün sahibi oldu. Konuyla ilgili bir açıklama yapan Yapı Kredi Genel Müdür Yardımcısı Nurgün Eyüboğlu, "Yapı Kredi olarak uzmanlık alanımız olan finansın yanı sıra sosyal sorumluluk ve sürdürülebilirlik konularıyla da topluma değer katmaya devam ediyoruz. Sürdürülebilir ekonominin ve iş modellerinin ancak sosyal ve çevresel sürdürülebilirliğin temini ile mümkün olduğuna inanıyoruz" dedi.

"2020 yılında 156.813 kg sera gazını önledik"

Yapı Kredi'nin, 2019 yılında Birleşmiş Milletler Sorumlu Bankacılık Prensipleri'ne kurucu imzacı olarak katılarak sürdürülebilirlik alanında öncü bankalardan biri olduğunu bir kez daha teyit ettiğini vurgulayan Eyüboğlu, şu değerlendirmede bulundu: "Geçtiğimiz yıl, yeşil projelerin finansmanında kullanılmak üzere ilk yeşil tahvil ihracımızı gerçekleştirdik. Aynı yıl doğa dostu mortgage ürünümüzü müşterilerimize sunduk. 2019 yılında yağmur sularını toplamaya başlayarak su hasadı uygulamamızı hayata geçirdik. Öte yandan, atık geri dönüşüm projesi kapsamında sürdürdüğümüz uygulamalarla 2020 yılında geri dönüştürülen atıklar sayesinde 156.813 kg sera gazı salımının önüne geçtik. Sürdürülebilirlik alanında attığımız adımlarla Yapı Kredi olarak sektör ve ülkemiz için örnek kurum kimliğini senelerdir başarı ile taşıyoruz. Önümüzdeki dönemde de bu anlayışla çalışmalarımıza devam edeceğiz." dedi. ■

Yapı Kredi Genel Müdür Yardımcısı Nurgün Eyüboğlu

YENİ DÜNYA KAMPANYASI'NDA 2.053 ÇOCUK TABLETLERİNE KAVUŞTU

TÜRKİYE EĞİTİM GÖNÜLLÜLERİ VAKFI (TEGV) VE ESKİ ARÇELİKLİLER DERNEĞİ'NİN (EAD) UZAKTAN EĞİTİME ERİŞİMİ KISITLI ÖĞRENCİLER İÇİN SÜRDÜRDÜĞÜ KAMPANYADA BUGÜNE KADAR 2.053 ÇOCUK TABLETLERİYLE BULUŞTU.

Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı'nın (TEGV), pandemi sürecinde uzaktan eğitime geçilmesinin yarattığı tablet ihtiyacını karşılamak ve çocukların eğitimlerine kesintisiz devam etmelerini sağlamak amacıyla Eski Arçelikliler Derneği'nin (EAD) işbirliğiyle yürüttüğü "Yeni Dünya" Kampanyası her geçen gün eklenen bağışlarla büyüyor. Ekim ayında başlayan tablet dağıtımları kapsamında, Ekim-Aralık 2020 döneminde 498 çocuğa, Ocak-Şubat 2021'de 728 çocuğa, Mart ayında ise 827 olmak üzere bugüne kadar toplam 2.053 çocuğa tabletleri ulaştırıldı.

Doğu'dan Batı'ya tüm çocuklara fırsat eşitliği

İstanbul Beykoz'dan başlayan dağıtımlar, Siirt Kurtalan ve Pervari, Van Gevaş ve Erciş, Şanlıurfa Harran, Şırnak Cizre, Gaziantep Şehitkamil ve Şahinbey, Diyarbakır Ergani, Mardin Savur ve Midyat, Erzincan Üzümlü ve Merkez, Hakkâri Merkez, Afyonkarahisar Derbent, Giresun Espiye, Batman Merkez, Ankara Etimesgut, İzmir Bayraklı, Bornova, Çiğli ve Egekent, Zonguldak Çaycuma ve Tekirdağ Çorlu'da devam ederek, kampanyanın Türkiye'nin dört bir yanındaki çocuklara ulaşması sağlandı. Devam eden kampanyada daha da çok çocuğa ulaşmak için çalışmalar devam ediyor. Tabletlerine kavuşan öğrenciler hem Millî Eğitim Bakanlığı'nın verdiği derslere hem de fen, matematik, İngilizce, bilişim, okuma, sosyal-duygusal öğrenme etkinliklerinin bulunduğu TEGV uzaktan eğitim platformuna ulaşabiliyor.■

KAN KARDEŞLİĞİ PLATFORMU, ÇALIŞMALARINA DEVAM EDİYOR

KAN İHTİYACI OLAN KOÇ TOPLULUĞU ÇALIŞANLARINA YARDIM AMACIYLA BAŞLATILAN KOÇAİLEM KAN KARDEŞLİĞİ PLATFORMU, KISA ZAMANDA ÇOK SAYIDA HASTAYA DESTEK OLDU.

Koç Topluluğu çalışanlarının, ailelerinin, bayilerinin veya emeklilerinin olası kan arayışlarını, Topluluk içinde en hızlı şekilde duyurmak amacıyla başlatılan KoçAilem Kan Kardeşliği Platformu, yoğun çalışmalarını sürdürüyor. Proje, hayata geçirilmesinin üzerinden kısa bir süre geçmesine rağmen büyük başarılara imza attı:

- Covid-19 plazma ve kan arayışı yapılabilecek son derece teknolojik ve hızlı bir sistem geliştirildi.
- İlk ay 6.000 kişiyi aşan Koç Topluluğu çalışanının "Kanka" olarak kaydolduğu sistemde toplam 8.000'e yakın çalışana erişildi.
- Bilgilerin çok iyi saklanması sağlandı. Kan arama ilanları, sadece Koç Topluluğu çalışanlarının değil, tüm ülkenin ihtiyaçlarına hazır şekilde kuruldu.
- Her kan arama ilanında, ilgili sağlık kuruluşuna yakın olan, ortalama yaklaşık 450 Koç Topluluğu çalışanına bildirim gönderildi.
- 85'i Covid-19 olmak üzere, 420'nin üzerinde kan arama ilanı platform aracılığıyla verildi.
- 145 ilan için KoçAilem aracılığıyla kan bulunurken, 145 kişinin hayatına tam anlamıyla dokunmanın memnuniyeti yaşandı.■

Pandemi döneminde oluşan ihtiyaca yönelik geliştirilen, Koçluların COVID-19 plazma ve kan talebini oluşturabildiği KoçAilem Kan Kardeşliği Platformu büyümeye devam ediyor.

KANKA BÜYÜMEYE DEVAM EDİYOR.

8000 kanka olduk bile.

85'i COVID-19 plazma olmak üzere 425 kan talebi oluşturuldu.

Her bir talep yaklaşık 450 kankaya iletildi.

145 kankanın kan talebi karşılandı.

KoçAilem Kan Kardeşliği Platformu'nda bağışçı olmak yalnızca birkaç saniye sürer, kankalık ise bir ömür.

Sen de hemen katılıp bildirimleri aç, çevrendeki olası kan ihtiyacından hemen haberin olsun. Senin ihtiyacın olursa, desteğe hazır binlerce kankan olsun.

içinde Koç var.

Koç Ailem | KAN KARDEŞLİĞİ PLATFORMU

KOÇ HOLDİNG BAŞ HUKUK VE UYUM MÜŞAVİRİ KENAN YILMAZ:

"UYUM PROGRAMI'NIN BAŞARISINDAN HEPİMİZ SORUMLUYUZ"

Dünyada ve Türkiye'de hızla değişen iş dünyasında, yasal riskler de aynı hızla çeşitleniyor. Etik ilkeler konusunda her zaman örnek bir kuruluş olan Koç Topluluğu, yasal risklere karşı daha güçlü bir yapılanmaya giderek Uyum Programı'nı başlattı. Konuyla ilgili görüşlerine başvurduğumuz Kenan Yılmaz, programın gelişimini ve kapsamını anlattı.

Koç Topluluğu'nda yeni bir uyum programının hayata geçirilmesine yönelik Yönetim Kurulu kararının ardından Koç Holding Hukuk ve Uyum Müşavirliği nezdinde bir Uyum Programı tasarlandı. Yasal mevzuatlara, etik ilkelere ve politikalarımıza uyum süreçlerinin yeni koşullara göre uyarlandığı program, binlerce çalışanın katıldığı anketler dikkate alınarak oluşturuldu. Şimdi ise tüm Koç Topluluğu şirketlerini ve çalışanlarını önemli bir sorumluluk bekliyor: Uyum Programı'nın içeriğindeki bilgilere hâkim olmak ve programı işler hâle getirmek. Programla ilgili sorularımızı Koç Holding Baş Hukuk ve Uyum Müşaviri Kenan Yılmaz'a yönelttik.

2018-2020 yılları arasında Koç Topluluğu nezdine bir uyum projesine liderlik ettiniz. Nasıl gelişti, böyle bir projeye neden ihtiyaç duyuldu, öncelikle bundan bahsedebilir misiniz?

Koç Topluluğu her zaman mevzuata ve etik ilkelere uyan, bunu kültürünün parçası yapmış bir topluluk. Ancak bugün, değişen iş dünyasında, özellikle de Türkiye dışında büyürken, maruz kaldığımız riskler çeşitleniyor ve boyut değiştiriyor. Örneğin, ekonomik yaptırımlar alanında bazı ülkelerin yasal düzenlemelerinin yaptırım gücü, artık dünya çapında. Bunların farkında olup önlem almazsanız başta itibar kaybı

Kenan Yılmaz: "Uyum Programımızın üç önemli bacağı var: Önleme, tespit ve tepki."

"Proje kapsamında binlerce çalışan anketlerimize katıldı, onlarca çalıştay düzenledik. Tüm bu çalışmaların bir ürünü olarak Uyum Programımız ortaya çıktı. Topluluğumuzun iyi uygulamalarını ve ihtiyaçlarını dikkate alarak bu programı tasarladık."

olmak üzere pek çok zarara uğramanız, milyar dolarlık cezalara maruz kalmanız söz konusu. Ayrıca yatırımcılarımızdan kreditörlerimize, paydaşlarımızın bizden beklentisi, sadece mevzuata uyumla sınırlı da değil. Uyum veya sürdürülebilirlik alanlarında bunların ötesine geçen ilave taahhütler altına girmemiz, gerekli politikalara sahip olmamız ve bunları şeffaf ve hesap verebilir şekilde ortaya koymamız bekleniyor ki bu zaten bize yakışandır. Biz de uyum alanında eksiklerimizi ve ihtiyacımızı tespit etmek, çalışanlarımızın farkındalığını ölçmek ve dünyadaki iyi uygulamalar hakkında bilgi sahibi olup Koç Topluluğu'na yaraşır bir Uyum Programı yaratabilmek için bu projeyi yürüttük. Proje kapsamında binlerce çalışan anketlerimize katıldı, onlarca çalıştay düzenledik. Proje ekipleri ve yöneticilerle sayısız toplantılar yaptık. Tüm bu çalışmaların bir ürünü olarak Uyum Programımız ortaya çıktı. Yani önce "Uyum alanında neredeyiz?" bu konuda bir resmimizi çektik, ardından, Topluluğumuzun iyi uygulamalarını ve ihtiyaçlarını dikkate alarak bu programı tasarladık.

Uyum Programı'nın amacı nedir? Kimleri kapsıyor ve hayatımızda neyi değiştirecek?

Uyum Programı'nı anlatabilmek için önce uyum kavramını biraz açmak isterim: Uyum mevzuata, sözleşmesel ve gönüllü taahhütlere, etik ilkelerimiz ve politikalarımıza uyumu kapsıyor. Uyum Programımızın amacı da tüm süreçlerimizin bunlara uyumunu sağlamak. Bunun 3 bacağı var: Önleme, tespit ve tepki.

Önleme işlevini, uyum risk analizleri, durum tespit çalışmaları, yazılı politika ve prosedürlerin yanı sıra iletişim ve eğitimler vasıtasıyla sağlıyoruz. Tespit, doğru teknoloji kullanımı ve veri analizlerinin yanı sıra izleme, test etme ve denetim çalışmaları vasıtasıyla destekleniyor. Tepki ayağını ise ihbar süreçleri, soruşturmalar ve raporlama çalışmaları oluşturuyor. Yani amaç öncelikle bir uyum riskinin oluşmasını engellemek, oluşmuş risklerin tespitini kolaylaştırmak ve bunlara tepkisiz kalmamak diyebiliriz.
Bir uyum programının başarılı olması tamamen her çalışanın, her süreçte, her iş ilişkisinde, Etik İlkeleri ve ilgili politikaları benimseyip uygulamasına bağlı. Yani "Kimleri kapsıyor?" sorusunun cevabı bir departmanla veya yönetimle sınırlı değil, hepimizi kapsıyor. Elbette yöneticilerimizin örnek davranışlar sergilemesi gerekiyor. Ama uyum, kurum kültürüne dönüşmediği zaman, başarısız oluyor. İlk aşamada herkesin bilgi sahibi olmasını ve bu metinleri dikkate alarak hareket etmesini, aklına takılan bir soru olduğunda uyum görevlilerine danışmalarını bekliyoruz.

Uyum Programı'nın işlerliği için olmazsa olmazlar nelerdir?
"Eğitim şart" diyeceğim sizi gülümseteceğim ama farkındalığın sağlanması için sürekli eğitim şart. Üst yönetimin konuyu sahiplenmesi ve uyum ekiplerine gerekli desteği hem kaynak hem yetkilendirme anlamında vermesi de çok önemli. Uyum görevlileri yeri geldiğinde belki kısa vadede kârlı

"İlk aşamada çalışanların bilgi sahibi olmalarını ve ilgili metinleri dikkate almalarını, soruları olduğunda uyum görevlilerine danışmalarını bekliyoruz."

Uyum Projesi'nin bir ekip işi olduğunu söyleyen Kenan Yılmaz, bu süreçte Topluluk şirketlerinin farklı departmanlarıyla iş birliği içinde çalıştıklarını ifade ediyor.

bir projeyi, içerdiği örneğin ekonomik yaptırım riski nedeniyle engellemek durumunda olabilir. Bunu yaparken bağımsız hareket edebilmelidir. Uyum kadrolarının yeterli kaynağa ve donanıma sahip olması da kritik öneme sahip. Elbette tasarlanan süreç ve politikalar şirketin ihtiyaçlarıyla uyum risklerini dengeli şekilde yönetebilecek şekilde hem gerçekçi hem sağlam tasarlanmalı. Ayrıca, bu metinler ve süreçler dinamik. Risk analiz çalışmaları sürekli yapılmalı ki şirketin ihtiyaçları ve risk profili değiştikçe bu ihtiyaca göre gerekli uyarlamalar da yapılabilsin.

Uyum Programı sürecinde şirketlerde en çok kimlere iş düşüyor?
Az önce açıkladığım üzere herkes sahiplenmediği müddetçe bir anlamı yok. Ancak elbette yöneticilerimizin örnek davranış sağlaması, uyum ekiplerinin her daim soruları yanıtlaması ve gerekli koordinasyonu sağlaması, politikaların birincil sorumlusu departmanların politikalarda gerekli revizyonları yapması ve takibi sağlaması gerekecek.

Koç Holding Hukuk ve Uyum Müşavirliği'nin Koç Topluluğu Uyum Programı kapsamındaki rolü nedir?
Uyum Projesi bir ekip işiydi. Hem şirketlerimizde hem Koç Holding'in kendisinde bir ekip olarak farklı departmanlarla çalıştık. Projenin ve şimdi Uyum Programı'nın koordinasyonu görevi bize verildi. Uyum riskleri alanında Koç Topluluğu şirketlerinin sorularını yanıtlıyor, tüm şirketlerimizde uyum yapısının ve doğru süreçlerin oluşturulması konusunda çalışıyoruz. Politikaların şirketlerimizce uyarlanması konusunda destek verirken, bir yandan da tüm çalışanlarımız için gerekli eğitimleri tasarlıyoruz. Uyum risklerinin tespiti, raporlama ve dokümantasyon sisteminin oluşturulması, uyum performansının izlenmesi öncelikli görevlerimiz arasında.

Uyum Programı

"Uyum Programı çerçevesindeki politikaların tüm Koç Topluluğu şirketlerince uyarlanması konusunda şirketlere destek verirken, bir yandan da tüm çalışanlar için gerekli eğitimleri tasarlıyoruz."

Topluluk şirketlerinde Uyum Programı ile birlikte neler değişecek? Şirketlerde neler yapılacak?
Yaptığımız risk çalıştaylarıyla "Hangi alanlara yönelmeliyiz?" bunları da tespit ettik. Buna göre rüşvet ve yolsuzlukla mücadele, uluslararası yaptırımlar ve ihracat kontrolleri, suç gelirlerinin aklanmasının engellenmesi, veri gizliliğinin korunması, rekabet hukuku ve insan hakları konuları öncelikli. Hazırlanan politikalarımız, bu alanlarda, demin bahsettiğim önleme, tespit ve tepki mekanizmalarını kurmaya yönelik. Ancak bu çatı politikalar minimumda yapılması gerekeni anlatıyor. Her bir şirketimizin kendi süreçlerinden geçip, gerekli alt prosedürleri hazırlaması, uyum organizasyonunu kurup, işler hâle getirmesi gerekiyor. Bunun için teknolojiden de faydalanıyor olacağız. Biz de eğitimlerle bu süreci destekleyeceğiz.

Çalışanlarımız veya tedarikçilerimiz ya da sizin deyiminizle Uyum Programı'nın paydaşları bir ihlal durumunda ne yapmalı?
Bu soru için teşekkür ediyorum. Çok önemli ve kritik bir nokta. Çalışanlarımız bir usulsüzlük veya bir ihlalle karşılaştıklarında bu durumu yöneticileriyle paylaşmalılar. Bunun yeterli veya uygun olmadığı durumlarda çalışanlarımız veya tedarikçilerimiz, bayilerimiz ve diğer paydaşlarımız, ilgili şirketin ihbar kanallarını veya Koç Holding ihbar bildirim kanalını kullanarak da bu durumu bildirebilirler. Topluluğumuzun politikası, ihbarda bulunanların korunmasına yöneliktir. Kasıtlı olarak gerçeğe aykırı bilgi verilmesi hâli dışında, ihbarcı bir iş kaybı ve benzeri korku yaşamadan, arzu ederse anonim olarak da bildirimde bulunabilir. Ayrıca, çalışanlarımız ve paydaşlarımızın ulaşabileceği kanalları çeşitlendirmek ve yaptığımız anketlerde bu yönde çıkan talebi karşılayabilmek adına önümüzdeki aylarda bağımsız, yani Koç Topluluğu dışı üçüncü taraflarca işletilen bir etik hattı da devreye alacağız.

Uyum Programı ile ilgili tüm dokümanlara ulaşabilmek için ***linke*** tıklayabilir ya da QR kodunu okutabilirsiniz.

"ÇALIŞANINA DEĞER VEREN ŞİRKETLER ÖNE ÇIKIYOR"

Liderlik ve yönetim alanında çok satar kitaplara imza atan Jacob Morgan, pandeminin iş dünyasında birçok trende ivme kazandırdığına dikkat çekiyor. Aralarında Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu'nun da bulunduğu 140 lider ile röportajlar içeren bir kitap da kaleme alan fütürist yazar Morgan, "Çalışanlarına birincil önemi verdiğini söylemenin ötesine geçerek bu zor dönemde bunu gerçekten gösterebilen şirketler, giderek daha fazla öne çıkıyor" diyor.

YAZI
Biray Anıl Birer

"Çalışana birincil önemi verdiğini söylemek kolaydır. Bunun şirket değeri olduğunu söylemek kolaydır. Ama şimdi gerçekten hangi şirketlerin bu değerleri hayata geçirdiğini ve hangilerinin lafta kaldığını görmeye başlıyoruz" diyen Jacob Morgan, pandemi döneminde bu konunun dikkatle takip edildiğini vurguluyor.
Liderlik ve yönetim alanında çok satar kitaplara imza atan Jacob Morgan'la liderliğin nasıl ve ne yönde değiştiğini, liderlerin yeni dönemde sahip olması gereken beceri ve düşünce yapılarını, iş dünyasının bugünü ve geleceğini konuştuk.

Kitaplarınızda geleceğin liderlerinin yeni yetenek ve düşünce yapılarına ihtiyaç duyacağını söylüyorsunuz. Bunlar neler?
Ben bunlara "dikkate değer dokuz" diyorum. Liderlere hem şimdinin hem de geleceğin liderleri için gerekli olan yetenekleri ve düşünce yapılarını sordum; röportajlarımın üzerinden geçerken sürekli karşıma çıkan ortak örüntüler yakaladım. Bu örüntüler, beş beceri ve dört düşünce yapısında yoğunlaşıyordu. Söz konusu yetenekler şunlardı: Koçluk yapabilmek, geleceği düşünmek, teknoloji konusunda hevesli bir yaklaşıma sahip olmak, tercümanlık ve yodalık... Dört düşünce yapısını ise global vatandaş, hizmetkâr, şef ve kâşif olarak özetleyebilirim.

Bu beş beceriyi daha detaylı olarak açıklar mısınız?
Koçluk yapabilmek, çalışanlarınızın sizden daha başarılı olmasını sağlamak ve yeni liderler yaratmayı anlatıyor. Geleceğe odaklı olmak, senaryoları ve olasılıkları düşünebilmeyi gerektiriyor. Teknoloji konusunda merak, teknolojiyi kucaklayabilmek ve ondan korkmamayı ifade ediyor. Tercümanlık, dinleyebilmeyi ve iletişim kurmayı anlatıyor. Yoda olmak ise duygusal zekâyla ilgili; özellikle de empati ve öz farkındalıkla...

"Teknoloji merakı, geleceğe odaklı olmak, dinleyebilmek ve duygusal zekâ... Bunlar, liderler için olmazsa olmaz özellikler."

Peki, saydığınız dört düşünce yapısı neleri ifade ediyor?
Global vatandaşlık, büyük resmi düşünüp sizin gibi olmayan insanları etrafına toplayabilme özelliği. Hizmetkârlık, ekibine, müşterilerine, varsa liderlerine ve kendine hizmet etmek zorunda olduğunu anlayabilmek. Kendine hizmetten kastım, öz bakımını ihmal etmemek ve zafiyet göstermekten çekinmemek... Şeflik, hem insanlığı hem teknolojiyi bir araya getirebilmek ve ikisinin dengesini sağlayabilme özelliği. Kâşiflik, gelişmeye istekli olmayı, meraklı, çevik ve atik olmayı anlatıyor.

Kitabınız yayımladıktan kısa süre sonra Covid-19 pandemisi bütün dünyaya yayıldı. Şirket yönetimi açısından bu zorlu bir meydan okumaydı ve öyle olmaya da devam ediyor. Sizce bir lider için bu dönemde gemiyi sarsmadan yönetmenin ve yaşanan krizden şirketi başarıyla çıkarmanın koşulları nelerdi?
Pandemi ve 2020'de yaşadığımız diğer olaylar, geleceğin liderinin aslında bugünün lideri olduğunu gösterdi. Ben kitabı yazarken geleceğe odaklıydım. Önümüzdeki beş-on yıla bakıyordum ve gelecekte liderlik etmek için bilmeniz gerekenleri anlamaya çalışıyordum. Ama sonra pandemi başladı. "Black Lives Matter" hareketi yine bir başka önemli dinamikti. Kısacası, birçok önemli değişim ortaya çıktı. Bütün bunların bize gösterdiği şey, yeni düşünce yapılarını ve becerileri uygulamak için geleceği bekleyemeyecek olduğumuz. Bu becerilere ve düşünce yapılarına şu an sahip olmalıyız. Yani en büyük ders, geleceğin liderinde aradığımız özelliklerin artık mevcut liderlerde bulunması gerektiği.
Pandeminin bir sonucu olarak gördüğümüz bir diğer kritik bileşen de şu: Birincil önemi insanlara vermenin ve insani bir lider olmanın gerçekten önemli olduğunu düşünüyorum. İşler iyi giderken bunu yapmak çok zor değildir. Şirketiniz kârlıyken, dünyadaki her şey yolunda giderken, yani güzel zamanlardan geçerken bu daha kolaydır. Ancak liderler ve şirketler için en önemli gösterge, işler iyi gitmediğinde neler yaptığınızdır. Nasıl bir lidere, nasıl bir şirkete dönüşüyorsunuz? Çalışanlarınızı yarı yolda bırakmaya mı başladınız yoksa onlara gereken özeni gösteriyor musunuz? Şimdi gerçekten bazı şirketlerin bir adım öne çıkıp, "Bunlar zor zamanlar. Çalışanlarımızı yarı yolda bırakmayacağız. Sizi güvende tutmak, sizinle ve ailenizle ilgilenildiğinden emin olmak için elimizden gelen her şeyi yapacağız" demeye başladığını görüyorum. Bunun çok önemli bir değişim olduğunu düşünüyorum. Diğer bir deyişle, çalışanlarınıza birincil önemi verdiğinizi sadece söylemek değil, bunu

"Önümüzdeki dönemde çalışan deneyimine odaklanmak daha fazla öne çıkacak. Şirketler insanlar için daha iyi deneyimler tasarlayacak. Buna önem vermeyen şirketler ise sıkıntılar yaşayacak."

yapmak, önemli olan... Çalışana birincil önemi verdiğini söylemek çok kolay. Bunun şirket değeri olduğunu söylemek çok kolay. Ama şimdi gerçekten hangi şirketlerin bu değerleri hayata geçirdiğini ve hangilerinin lafta kaldığını görmeye başlıyoruz.
Önümüzdeki dönemde, çalışan deneyimine odaklanma konusunda da bir değişim yaşanacak. Artık şirketlerin bu konuya daha çok önem verdiğini görüyoruz: Çalışan deneyiminin değeri ve önemi. Şirketlerin insanlar için daha iyi deneyimler tasarlayacağını düşünüyorum. Bunu yapmayan, buna önem vermeyen şirketler sıkıntı yaşayacak.
Bir başka önemli nokta da, liderlerin artık önemsedikleri toplumsal, sosyal konularda tavır almaları gerektiği. İnsanların sizin neye karşı olup neyin yanında olduğunuzu bilmeleri önemli. Liderler, tavır almaktan korkmamalı. İnsanlar, çalışanlar ve paydaşlar neye değer verdiğinizi bilmeli: Nelere değer veriyorsunuz? Hangi sosyal amaç için savaşmaya isteklisiniz? Yöneticiler, artık gri alanda oynayamaz.
Yine çok önemli bir konu, daha dinamik bir dünyada liderlik edebilmek... Takımlarına şahsen çok iyi liderlik eden pek çok yönetici var. Ama uzaktan çalışma ortamında çalışanlar ekranın veya kameranın arkasında kaldığında, bazen aynı etkililik sergilenemiyor. Fiziksel dünyada olduğunuz gibi sanal dünyada da etkili bir iletişimci ve lider olabilir misiniz?
Çalışanlarınızı bir ekran veya kamera aracılığıyla yönlendirmenin, onlara yüz yüze liderlik etmekle aynı şey olmadığını biliyorsunuz. Herhangi bir lidere veya çalışana sorun, onlar da size aynı şeyi söyleyecektir. Sanal ortamda ve fiziksel olarak bir araya gelmek, aynı şey değil. Bu, biraz önce bahsettiğim becerilerden birine götürüyor bizi: Dinleme ve iletişimin önemi...

Pandemiyle birlikte iş hayatında ve toplumsal yaşamda kalıcı birçok değişikliğin olacağını öne sürenler var. Siz ne düşünüyorsunuz?
Bazı insanlar bir daha asla bir ofise gitmeyeceğimizi ve büyük şehirlerin öleceğini söylüyor. Ben buna inanmıyorum. İnsanlar her şeyden önce sosyal yaratıklardır. İnsanlarla bir arada olmaya ihtiyaç duyarız.
Bir podcast'imde birkaç yönetici ile röportaj yapmıştım ve çoğu tarihe referans vererek konuşmuştu. Bu konuda da tarihe bakalım. Ne zaman bir veba salgını, büyük bir yangın, deprem veya bir tür doğal afet olsa, herkes her zaman aynı şeyi söylemiş: "Şehirler bitecek, artık kimse şehirlerde yaşamayacak." Öte yandan, bunun asla gerçekleşmediğini görüyoruz. Şehirler gelişmeye ve yeniden inşa edilmeye devam ediyor. İnsanlar şehirlerde toplanmayı sürdürüyor. Yüz yüze iletişim, güven inşa etmek, toplumla ilişkiler kurmak, öğrenmek, büyümek, gelişmek, psikolojik güvenlik ve liderlik için sanal ortama nazaran daha etkili.

JACOB MORGAN KİMDİR?

California Santa Cruz Üniversitesi'nden işletme yönetimi ekonomisi ve psikoloji dallarından onur derecesiyle mezun olan Morgan, bireylerin ve şirketlerin hızla değişen iş dünyasına uyum sağlamalarına yardımcı olmak düşüncesiyle çevrimiçi eğitim platformu The Future of Work University'yi kurdu. Üniversitenin kurslarında, çalışan deneyimi, iş dünyasının geleceği ve liderlik becerileri gibi konular ele alınıyor. Morgan ayrıca, iş dünyası liderleri, yazarlar ve fütüristlerden oluşan bir küresel topluluk olan "The Future If"i yarattı. Bu topluluk, yapay zekâ ve otomasyondan liderlik ve yönetim uygulamalarına, artırılmış gerçeklik ve sanal gerçeklikten 4. sanayi devrimine kadar geniş bir konu yelpazesinde tartışmalar yürütüyor. "The Future Leader", "The Employee Experience Advantage", "The Future of Work" ve "The Collaborative Organization" adlı dört çok satan kitap yazan Morgan, iş dünyasında liderlik ve çalışan deneyimi gibi konularda konuşmalar da yapıyor.

Biz sadece işlerimizi yürütmeye çalışmıyoruz. Büyümeye, ölçeklendirmeye, benzersiz sorunlara karmaşık çözümler bulmaya, müşterilerle ve birbirimizle iyi ilişkiler kurmaya çalışıyoruz. İş dünyasının bu karmaşık yönlerini yönetmek için yüz yüze ortamın çok daha etkili olduğunu ve hiçbir zaman tamamen ortadan kalkmayacağını düşünüyorum.
Bence önümüzdeki dönemde daha esnek bir ortam göreceğiz. Yani daha çok insan her gün ofiste çalışmak veya ofiste 9:00-17:00 arası çalışmak zorunda kalmayacak. Pek çok insanın alışık olduğu bu katı yapı yerine çok daha fazla esneklik yaşanacak.

Birçok kişi zamanı etkin kullanma ve iş-kişisel yaşam dengesini koruma açısında zorlu bir sınavdan geçiyor. Onlara tavsiyeleriniz neler olur?
Artık kesinlikle dengeden bahsedemiyoruz. İş-yaşam dengesi yerine iş-yaşam entegrasyonuna doğru bir değişim olduğunu düşünüyorum. İşin hayat, hayatın da iş olduğu zamanlar... İkisi iç içe geçiyor. Ama özellikle pandemi sırasında hatırlanması gereken bir şey de, işlerin çığrından çıkmasının büyük bir sorun olmaması. İşler bu şartlar altında mükemmel olamaz. Zoom toplantınızın ortasında küçük çocuğunuz içeri girip kafanıza top atabilir. Çocukların okula gidemediği ve herkesin evinde olduğu bir salgında sanki hiçbir şey yokmuş gibi profesyonel ortama sahip olmanız gerektiği fikri bence yanlış bir düşünce. Pek çok şirketin bunu anladığını düşünüyorum. İşlerin her zamanki gibi normal olması gerekmiyor çünkü bunlar normal zamanlar değil.
İş-yaşam dengeniz kalmadıysa, o da şu anda çok büyük bir sorun değil. Her zamankinden daha stresli ve endişeliyseniz ve işleri her zamanki gibi halledemiyorsanız bu sizi yıldırmasın. Yani benim evimde durum kesinlikle bu. Eskisi kadar üretken değilim. Ancak bunun nedeni bir pandemi döneminden geçiyor olmamız. Her şeyin eskisi gibi yürüyebileceğini varsaymak saçma bir düşünce. Bence herkes derin bir nefes almalı ve işlerin arapsaçına dönmesinin normal olduğunu anlamalı. Bu kalıcı olmayacak.
Böyle zamanlarda yapmanız gereken şey, durumu kabul edip kendinizi sakinleştirme yolları aramaktır. Meditasyon, egzersiz, uyumak, yürüyüşe çıkmak yardımcı olabilir. Öz bakımınızı kesinlikle ihmal etmemelisiniz, çünkü bu dönemi atlatmanın en önemli yollarından biri bu.
Son olarak, her şeyin artıları ve eksileri olduğunu hatırlamak çok önemli. Yaşadıklarımız bazen zor ve cesaret kırıcı olsa da minnettar olmamız gereken şeyleri unutmamalıyız. Evlere kapandığımız zamanı ailemiz ve sevdiklerimizle geçirebiliriz. Sadece olup biten kötü şeylere değil, sahip olduğunuz iyi şeylere de odaklanın. Bunun çok önemli bir nokta olduğunu düşünüyorum.

Pandemi süreci size neler öğretti?
Pandeminin öğrettikleri arasında en çok öne çıkan şey, esneklik ve dayanıklılığın önemi... Kuzey California'da yaşıyoruz ve salgının tam ortasında oğlumuz doğdu. O sırada Kuzey California'da yangın çıktı. Çok zor zamanlardı çünkü daha yeni bebeğiniz olmuş ve yaşadığınız şehir yanıyor. Aynı zamanda da salgın var ve kimse dışarı çıkamıyor. Bir ara gerçekten panikledik. "Artık burada yaşayamayız. Hemen gidelim, evimizi satalım" dedik. Yine de durduk ve biraz bekledik. Bu konuda iyi iş çıkardık çünkü panikle karar vermek hata yapmanıza sebep olabiliyor. Böyle karar veren birkaç arkadaşımız oldu ama şimdi pişmanlar. Bu yüzden, kriz ve trajedi zamanlarında sadece duygularla önemli kararlar vermemek gerektiğini öğrendim. Ayrıca, zor zamanlarda bile pozitif şeyleri görebilmeyi öğrendim. Normal zamanlarda sürekli seyahat ediyorum. Bu süreçte ise yeni doğan oğlum ve dört buçuk yaşındaki kızımla bol bol vakit geçirdim. Her şerde bir hayır varmış, kısacası.

DOĞRUSAL EKONOMİDEN DÖNGÜSEL EKONOMİYE

Gezegenimizin kaynaklarını bugünkü hızda tüketmeye devam edersek 2050 yılında "1 yerine 1,5 Dünya'ya" ihtiyacımız olacak. Oysa çağımızda baskın olan "Al, kullan, at" yerine "Azalt, yeniden kullan, geri dönüşüme sok" yaklaşımı benimsenirse hem "sıfır karbon" hedefine daha hızlı ulaşırız hem ekonomik açıdan büyük faydalar sağlarız.

Her yıl gezegenimizin değerli kaynaklarından 100 milyar tona yakınını tüketmek üzere çekip alıyoruz. Metaller, mineraller, fosil yakıtlar, bitki ve hayvanlardan sağlanan organik materyaller... Bunların yüzde 10'dan azı geri dönüşüme giriyor ve yeniden kullanılıyor. Bilim insanları, kaynak kullanımının 1970 yılından bu yana üçe katlandığına ve bu şekilde devam ettiğimiz takdirde 2050 yılında gezegenimizin kaynaklarını yüzde 50 oranında aşacağımıza, başka bir deyişle "1 yerine 1,5 Dünya'ya" ihtiyacımız olacağına dikkat çekiyorlar
Alıyoruz, kullanıyoruz ve atıyoruz. Bazen de hiç kullanmadan atıyoruz. Tüketim biçimlerinde uzun yıllardır bu yaklaşım ağır basıyor. Böylelikle "hikâyenin sonuna" doğru hızla yaklaşıyoruz.
İyi haber, bunun sürdürülebilir olmadığına dair farkındalığın giderek artması. "Al, kullan, at" modelinin uzun süre devam edemeyeceği artık daha fazla kabul görüyor ve yavaş yavaş onun yerini "Azalt, yeniden kullan, geri dönüşüme sok" felsefesi almaya başlıyor. Şu anda bebek adımlarıyla ilerliyor olsa da bu, doğrusal ekonomiden döngüsel ekonomiye geçişi ifade ediyor.
Döngüsel ekonomiyi çalışmalarının merkezine alan Ellen MacArthur Foundation'ın hesaplamalarına göre, döngüsel ekonomi, sera gazı emisyonlarını yüzde 45 oranında azaltarak "sıfır karbon" hedefine ulaşma çabasında önemli bir rol oynayabilir. Tüketicilerin ve üreticilerin bu çabaya omuz vermesi, "sıfır karbon" taahhüdünde bulunan büyük devletlerin girişimlerine ivme kazandırabilir. Peki nasıl?

Gıda israfının azaltılması

2018 yılında Dünya Ekonomik Forumu'nun inisiyatifiyle oluşturulan ve bugün World Resources Institute bünyesinde faaliyet gösteren PACE'e (Platform for Accelerating the Circular Economy) göre, döngüsel ekonomiye geçişte atılabilecek en önemli adımlardan biri, gıda atıklarını azaltmak. PACE'in Küresel Direktörü David McGinty, Dünya Ekonomik Forumu'nun web sitesinde yaptığı analizde, "Gıda atıkları bir ülke olsaydı, ABD ve Çin'den sonra dünyanın en büyük üçüncü ekonomisi olurdu" diyor.
PACE'in ölçümlerine göre dünya çapında gıdaların üçte biri israf ediliyor. İhtiyaç fazlası gıdalar ve yan ürünler atık hale geliyor, çürümeye terk edilerek karbon salımını artırıyor. Küresel ölçekte 800 milyon insanın gıda sıkıntısı çektiği düşünülürse, bu inanılmaz bir israf. Üstelik ekonomik yönden büyük bir kayıp söz konusu. Zira gıda maddelerinin üretiminde kullanılan muazzam miktardaki su ve enerji de boşa harcanmış oluyor.
Üreticilerden tüketicilere kadar tüm değer zinciri boyunca gıda atığının azaltılması büyük önem taşıyor. Gelişmiş ülkelerde, fazla gıdaların ihtiyaç sahipleriyle buluşturulduğu öncü girişimlerin sayısı giderek artıyor. Bu, bir yandan önemli bir ekonomik kaybın önüne geçilmesini sağlarken diğer yandan yoksulluğun azaltılmasına katkıda bulunuyor.

Elektronik atıkların toplanması

PACE'in dikkat çektiği bir başka alan elektronik atıklar. Çalışma ve yaşam biçimlerimizi dönüştüren elektronik ürünler, bugün yaklaşık 1 trilyon dolarlık bir pazar oluşturuyor ve bu miktar giderek artıyor. Diğer yandan elektronik atıklar şu anda çöpe giden ürün

GIDA ALANINDA DÖNGÜSEL SENARYO, KARBON EMİSYONUNU 2050'YE KADAR %49 AZALTABİLİR

Küresel gıda sisteminden kaynaklanan emisyon miktarı
(Milyar ton; yıllık)

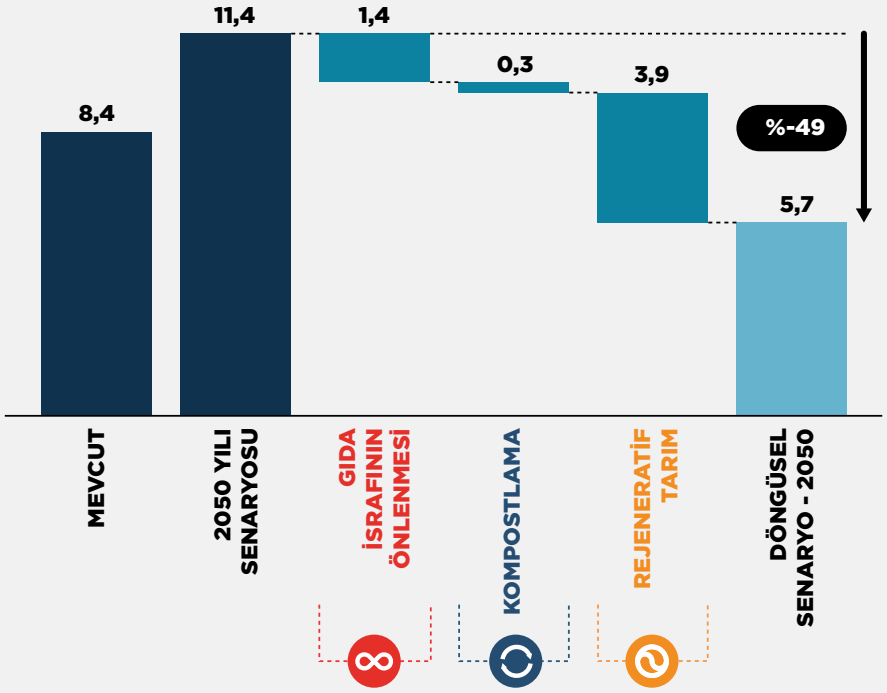

Kaynak: Ellen MacArthur Foundation; "Cities and Circular Economy for Food"; 2019

DÖNGÜSEL EKONOMİYE GEÇİŞ İÇİN 5 NEDEN

PACE Küresel Direktörü David McGinty, Dünya Ekonomik Forumu'nun web sitesinde yaptığı analizde döngüsel ekonomiye geçiş için 5 neden sayıyor:

1) Sınırlı kaynakların daha iyi kullanılması
Küresel ekonomi sayesinde ormanlar, toprak, su, hava, metaller ve mineraller gibi kaynakları daha iyi şekilde kullanabiliriz.

2) Karbon emisyonunun azaltılması
Küresel ekonomi, sera gazı emisyonunu 22,8 milyar ton azaltarak iklim değişikliğinin tehlikeli etkilerinin geriletilmesi açısından kritik bir rol oynayabilir.

3) İnsan sağlığı ve biyoçeşitliliğin korunması
Her yıl hava, su ve toprak kirliliği nedeniyle 9 milyon kişi hayatını kaybediyor. Bu kirlilik biyoçeşitliliği de tehdit ediyor. Döngüsel ekonomi ise bu riski azaltabilir.

4) Ekonomilerin güçlendirilmesi
Yeniden kullanma, onarma, geri dönüşüme sokma ve paylaşım modelleri önemli inovasyon fırsatları sunuyor.

5) Daha fazla ve daha iyi işlerin ortaya çıkması
Geri dönüşüm, tamir ve kiralama ya da inovasyon yoluyla yeni materyallerin üretilmesi gibi alanlarda döngüsel ekonomi yeni işlerin yaratılmasının önünü açabilir.

Plastik ambalaj miktarı, 2050 yılında 320 milyon tona ulaşabilir. Bu, yaklaşık olarak, dünyadaki tüm insanların toplam ağırlığı kadar...

grupları arasında hatırı sayılır bir paya sahip. Çoğu yeterince kullanılmadan elden çıkarılıyor ve bunların yüzde 20'den azı toplanarak geri dönüşüme sokuluyor. PACE'in hesaplarına göre bu nedenle yılda yaklaşık 57 milyar dolar kaybediliyor.
Aşırı üretim ve tüketim ya da yetersiz geri dönüşüm nedeniyle bir anlamda demir, bakır gibi hammaddeler israf ediliyor ve bunlar hem çevre kirliliğine hem sağlık sorunlarına yol açıyor. Özellikle ihtiyaçtan fazla üretilen akıllı telefonlar ve bilgisayarlar, doğal kaynakların boşa harcanmasına neden oluyor ve sera gazı emisyonunu artırıyor. Oysa daha uzun ömürlü ürünlerin üretilmesi ve artık kullanılmayan cihazların etkin olarak toplanması, elektronik atıkların yarattığı riskleri ortadan kaldırır ve dünyamızın kaynaklarının korunmasına katkıda bulunur.

Daha uzun ömürlü tekstil ürünleri
Döngüsel ekonomiyi savunanların dikkat çektiği bir başka alan tekstil. Bugün dünyada 300 milyon kişiyi istihdam eden "hızlı moda" sektörünün yıllık üretiminin 1,3 trilyon dolar olduğu tahmin ediliyor. Bu sektör başta su olmak üzere doğal kaynaklara yüksek oranda dayalı olarak faaliyet gösteriyor. Pamuk üretiminde kullanılan miktar da dahil edildiğinde tekstil sektöründe yılda 100 milyar metreküp su kullanıldığı tahmin ediliyor. Diğer yandan her yıl milyarlarca tekstil ürünü işlevsiz kalıyor. Bir kısmı depolarda ya da mağazalarda sahibini beklerken bir kısmı da iyi durumda olduğu halde kullanılmıyor. Tahminlere göre dünya nüfusu giyilebilecek halde olan 460 milyar dolar değerinde tekstil ürününü çöpe atıyor. Hızlı tüketim mantığıyla üretilen düşük kaliteli ürünlerin büyük bölümü ise geri dönüşüme dahil edilemiyor. Uzmanların hesaplamalarına göre bir giysinin kullanım ömrü ortalama iki katına çıkarılabilse, tekstil sektöründeki sera gazı emisyonu yaklaşık yüzde 44 seviyesinde azaltılabilir.

Plastik kullanımının azaltılması
Plastikler uzun yıllardır çevre kirliliği açısından en kötü şöhrete sahip ürünler arasında sayılıyor. Giderek daha uzun ömürlü, daha güçlü ve daha esnek hale gelen plastikler, modern ürünlerin önemli bir bileşeni haline geldi ve son 50 yılda plastik tüketimi 50 kat arttı. Bu artış mevcut hızıyla devam ettiği takdirde plastik ambalaj miktarı 2050 yılına kadar dörde katlanacak ve yılda yaklaşık 320 milyon tona ulaşacak. Bu, yaklaşık olarak dünyadaki tüm insanların toplam ağırlığı kadar...

Diğer yandan okyanuslara giden ve doğaya karışması çok uzun yıllar alan bu ürünler sera gazı emisyonunu artırırken aynı zamanda büyük oranda fosil kaynaklara dayalı olduğu için iklim değişikliğine etkide bulunuyor ve plastik atık miktarı da her geçen gün artıyor. Pandemiyle birlikte tek kullanımlık plastik ürünlerin tüketiminin yaklaşık yüzde 300 yükseldiği tahmin ediliyor.

Yılda 4,5 trilyon dolar kazandırabilir

PACE'in Küresel Direktörü David McGinty'e göre döngüsel ekonomiye geçiş; atıkların azaltılması, inovasyonun tetiklenmesi ve istihdama yaptığı katkıyla yılda 4,5 trilyon dolar seviyesinde ekonomik fırsat yaratıyor. Örneğin okyanuslardaki plastik atıkların azaltılması, balıkçılık ve turizm gibi sektörlere fayda sağlayabilir. McGinty, döngüsel ekonomiye geçişin 2030 yılında 6 milyon yeni istihdam yaratacağına da dikkat çekiyor.
Diğer yandan plastik atıkların miktarı azaltılabilirse, bunların yanmasından kaynaklanan hava kirliliği ile toksik atıklar ve dolayısıyla sağlık harcamaları düşürülebilir. Dolayısıyla, plastik kullanımının azaltılması, hem gezegenimiz hem insan sağlığı açısından çok önemli.
Elimizdeki kaynakların etkin şekilde kullanılması, israf edilmemesi, geri dönüşüme sokulması doğru olmasının yanı sıra artık büyük bir zorunluluk. Başka bir Dünyamız yok. Üretim ve tüketimdeki yaklaşımlarımızı gözden geçirmezsek, onu da kaybetme yolunda ilerliyoruz. Kısacası, doğrusal ekonomiden döngüsel ekonomiye geçiş geleceğimiz için büyük önem taşıyor.

DÖNGÜSEL EKONOMİYİ DESTEKLEMEK ÜZERE ÖNERİLER

Kâr amacı gütmeyen bir kuruluş olan Circle Economy'nin hazırladığı ve bu yılki Davos Zirvesi'ne sunduğu "The Circularity Gap Report 2021"de, döngüsel ekonomiyi desteklemek için yapılan önerilerden bazıları şöyle:

GAYRİMENKUL: Alanların etkin kullanılması için daha iyi tasarlanmış, daha az sayıda ev inşa edilmesi. Mevcut konut stokunun ömrünün uzatılması. Modüler tasarımların ve renovasyonun teşvik edilmesi. Doğa dostu malzemelerin kullanılması.

BESLENME: İşlenmemiş gıdaların teşvik edilmesi. Et, balık, süt gibi ürünlerin tüketiminin azaltılması. Yerel tedarikçilerin desteklenmesi. Organik ürünlerin tüketiminin artırılması ve sentetik gübrelerin kullanımının azaltılması.

SEYAHAT: Evden çalışma ve web'den toplantılarla seyahatlerin azaltılması. Daha az yakıt kullanan, daha az çelik ve alüminyumun kullanıldığı araçların geliştirilmesi. Ortak araç kullanımının teşvik edilmesi.

İLETİŞİM: Dijitalleşmenin artırılması. Ortak kullanım ile kişisel bilgisayarların ve mobil cihazların çevresel etkisinin azaltılması. Daha az enerji tüketen diz üstü bilgisayarlar geliştirilerek bunların masa üstü bilgisayarların yerini alması.

TÜKETİM ÜRÜNLERİ: Dijitalleşme sayesinde kâğıt kullanımının azaltılması. Tek kullanımlık plastiklerin terk edilmesi. Yerel ürünlerin desteklenmesi. Ürünlerin onarılmasının, paylaşılmasının, geri dönüşüme girmesinin teşvik edilmesi.

SAĞLIK HİZMETLERİ: Daha uzun ömürlü tıbbi ekipmanlara yatırım yapılması. Online sağlık hizmet modellerinin geliştirilmesi.

"ÜLKEM İÇİN PROJESİ 15 YILDIR DEĞER YARATMAYA DEVAM EDİYOR"

Koç Topluluğu'nun sosyal sorumluluk bilincinin Koç Holding Kurucusu Vehbi Koç'tan geldiğini söyleyen Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl, kurumsal sosyal sorumluluk projeleri ile toplumsal kalkınmaya destek olmayı hedeflediklerini belirtiyor. Türkiye'ye fayda sağlamayı önemsediklerinin altını çizen Kızıl ile projenin 15 yılda başardıklarını ve geleceğini konuştuk.

Koç Topluluğu'nun 80. yılında hayata geçirilen "Ülkem İçin", yıllar içinde Türkiye'nin en büyük sosyal sorumluluk projesi olarak, özel sektörde başlatılan çok sayıda sosyal girişime ilham oldu. Türkiye'de bu alandaki çalışmaların daha ileri bir boyuta taşınmasında büyük rolü olan proje; Koç Topluluğu çalışanları, bayileri ve şirketlerinde var olan toplumsal sorumluluk bilincinin de güçlenerek gelişmesine önemli katkılar sağladı. Sadece Koç Topluluğu ekosistemince değil, tüm Türkiye tarafından sahiplenilen projenin yaratıcılarından Oya Ünlü Kızıl, aynı zamanda isim annesi olduğu "Ülkem İçin"in doğuşunu, başarılarını ve geleceğini anlattı.

2006'da hayata geçirilen "Ülkem İçin" Projesi 15. yılını kutluyor. Siz projenin doğumundan itibaren her sürecinin en yakın tanıklarından biri, hatta isim annesisiniz. Bu projenin çıkış noktasını ve yıllar içinde nasıl şekillendiğini sizden dinleyebilir miyiz?

"Ülkem İçin" projesini başlattığımız 2006 yılında, Koç Holding 80. yaşını kutluyorduk. Küreselleşme yolculuğumuzun hızlanması paralelinde, bugün "sürdürülebilirlik" çatısı altında ifade ettiğimiz toplumsal kalkınma, kurumsal sosyal sorumluluk gibi değerlerimizi de küresel standartlara ve ölçeğe getirmeyi arzuluyorduk. Sayın Mustafa V. Koç'un 2006 yılında Birleşmiş Milletler'le Global Compact Anlaşması'nı imzalaması, bu yolculuğumuzdaki en önemli milattır. O anlaşmanın kapsadığı 10 maddelik manifesto, iş dünyasının sürdürülebilirlik çerçevesi için adeta bir anayasadır. Biz bu anlaşmayla birlikte tüm şirketlerimizde sosyal, çevresel ve yönetişim ilkelerine bağlı kalacağımızı küresel olarak da deklare etmiş olduk. Dönemin Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kofi Annan ve Mustafa Bey'in el sıkıştığı o ikonik fotoğrafı, sözleşmenin 10 maddesiyle birlikte Türkiye'deki tüm gazetelerde bir sayfalık ilanla yayımlamıştık. Bizim için bu ilanın KOBİ'ler dahil tüm özel sektöre ilham verecek bir boyutu vardı ve aynen beklediğimiz şekilde de oldu. Birleşmiş Milletler'den aldığımız bilgilere göre Koç Holding'in imza töreninin ardından Türkiye'den binlerce şirket bu sözleşmeyi imzalamak için başvuruda bulundu, telefonları günlerce kilitlendi. Özetle; toplumumuzda evrensel değerlerin bilinirliğini, farkındalığını artırma yönünde harekete geçtiğimiz bir yıldı 2006.

Tabii diğer yandan Koç Topluluğu zaten kuruluşundan itibaren o değerlerle yoğrulmuş bir yapıydı ancak artık günümüz dünyasında, DNA'nızda bulunan değerlerin kurumsal hâle getirilmesi, küresel sözleşmelerde belli standartlara bağlanması, şeffaf ölçüm kriterlerine sahip olması gerekiyor. Biz de bunu yaptık.

> *"Ülkem İçin" sadece bir sosyal sorumluluk projesi olarak hizmet etmedi. Bana göre çok daha önemlisi, tüm ekosistemimizi dönüştürücü bir etki yarattı.*

"Ülkem İçin" Projesi de böyle bir dönemde doğdu. Toplumsal, çevresel ve sosyal sorunların çözümünde özel sektör, sivil toplum, devlet ve uluslararası kuruluşların ortak çalışmasının gerektiği bilinciyle, 2006 senesinde Koç Holding kuruluş yıldönümü haftası olan mayıs ayının son haftasını, tüm ülkemize yayılan bayi ve çalışan ağımızla birlikte "Ülkem İçin Günü" olarak kutlamaya başladık. Merkezî değil, tabana yayılmış ve katılımcı bir proje felsefesi benimsedik. Problemi tanımladığınızda fikir çözümleriyle birlikte kendiliğinden doğuyor. "Ülkem İçin" de böyle bir anlayışla başladı. Peş peşe bir dizi projeyi gerçekleştirdik.

Ülkem İçin Günü; Koç Topluluğu çalışanları, bayileri ve şirketleri tarafından öyle sahiplenildi ki tüm Türkiye'ye yayılan bir etki gücümüz olduğunu bir kez daha gördük. Bu da bizim projeyi güçlü işbirliklerine dayanan bir modele taşımamıza vesile oldu. Tam da bu noktada, özel sektör tarafından hayata geçirilen uygulamaların karşılık bulabilmesi için iki temel unsuru taşıması gerektiğine inanıyorum. Öncelikle hayata geçirilen projenin o şirketin faaliyet ve etki alanları arasından seçilen ve en çok değer yaratabileceği alana odaklanması. İkinci unsur ise güçlü ortaklıklar. Sonrasında "Ülkem İçin"i, 2 yılda bir, odaklandığı alan ve teması değişen bir şemsiye isim olarak belirledik. Ülkemizin farklı sorunlarına yönelik çözümler üretilmesine katkıda bulunduğumuz projeleri hayata geçirdik. Geldiğimiz noktada "Ülkem İçin", Türkiye'nin en büyük sosyal sorumluluk projesi olmakla kalmadı; Koç Topluluğu çalışanları, bayileri ve şirketleri arasında büyük bir gönüllülük ve sorumlu vatandaşlık köprüsü kurdu.

Koç Topluluğu'nun toplumsal kalkınma projelerine önderlik eden bir yöneticisiniz. "Ülkem İçin" Projesi'ni, Topluluğun Yönetim Kurulu Başkanı'ndan bayilere, çalışanlardan topluma herkes sahiplendi. Bu sahiplenme duygusu nasıl sağlandı?

Öncelikle az önce de ifade ettiğim gibi; biz sorumluluk bilinci zaten DNA'sında olan bir Topluluğuz. "Ülkem İçin" Projesi de bu felsefe eksenindeki tüm Koç Topluluğu ekosistemini tepeden tırnağa harekete geçirdi. Ağaç diktiğimizde de, kan bağışladığımızda da tüm çalışma arkadaşlarımız ve yöneticilerimizle bu harekete dahil olduk.

Tabii bunun arka planında da ayrı bir stratejik düşünce yaklaşımı var. "Ülkem İçin"de odaklandığımız temaları belirlerken ülkemizin sorunlarına çözüm odaklı bir yaklaşımla, toplumsal bir farkındalık yaratacak ve çarpan etkisi ortaya çıkaracak konuları seçiyoruz. Ardından tabiri caizse önce kendi evimizin içini temizliyoruz. Örneğin "Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" projemizi ele alırsak; sorunun tespitinin ardından "Engelliliğe Doğru Yaklaşım" eğitimlerini tüm çalışma arkadaşlarımız, bayilerimiz ve yöneticilerimiz için düzenledik. Kendi içimizde eğitmenler yetiştirdik. İş birliği yaptığımız STK ile Türkiye genelindeki bayilerimize bu eğitimleri taşıdık. Hatta bayilerimiz de alıp kendi bölgelerinde bu eğitimleri yaygınlaştırdılar. İş yerlerinin engelliler için erişilebilir olması için "Engelli Dostu İş yeri" yaklaşımını benimsedik. Engellilerin Erişim ve Kullanımına Uygun Bina Rehberi hazırladık. Bugün bir Koç bayisi ya da şirket merkezi inşa edilecekse daha düşünce aşamasında rehber erişilebilir durumda. Hâl böyleyken, odağı doğru belirlenmiş ve değişimi tetikleyebileceğimiz bir alana dokunduğumuzda Koç Topluluğu olarak ülkemizde yarattığımız çarpan etkisi çok büyük oluyor. Bu da tepeden tırnağa neredeyse herkese aynı heyecan ve inançla sirayet ediyor.

Son dönemlerin yükselen kavramlarından olan ESG çerçevesinden bakıldığında, projeyi nasıl yorumluyorsunuz?

ESG özü itibariyle çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim perspektifiyle küresel sorunlar karşısında çözümün bir parçası olmak için yol gösteriyor. Şirketlerin iş hacmini ve kârlılığını sürdürülebilir yaklaşımlarla büyütmesinin de mümkün olduğunu anlatıyor. Koronavirüs salgınıyla net olarak bir kez daha gördük ki, çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim konularında yatırım yapmayan şirketlerin ve hatta ülkelerin dayanıklılıkları ve ekonomik sürdürülebilirlikleri, yani uzun vadede hayatta kalmaları giderek daha da zorlaşacak.

"Ülkem İçin" tüm bağlamlarda Koç Topluluğu'nu ESG yolculuğuna hazırlayan çok iyi bir okul oldu. Bugün Dünya Ekonomik Forumu'nun yeni kapitalizm tanımı olan "paydaş kapitalizmine" dair küresel bir taahhütte bulunabiliyorsak, iklim krizine dair yol haritamızı oluştururken çalışanlarımızdan bayilerimize tüm ekosistemimizi nasıl harekete geçirebileceğimizi planlayabiliyorsak bunda "Ülkem İçin" Projemizin attığı temellerin de katkısı var. "Ülkem İçin" sadece bir sosyal sorumluluk projesi olarak hizmet etmedi. Bana göre çok daha önemlisi, tüm ekosistemimizi dönüştürücü bir etki yarattı. Bugün hangi ile giderseniz gidin, bir Koç bayisi veya çalışanıyla konuştuğunuz zaman, o kişinin iklim değişikliğinden toplumsal cinsiyet eşitliğine kadar günümüzün en temel meseleleriyle ilgili bir farkındalığa ve aksiyon alma azmine sahip olduğunu görürsünüz. Bu, ülkemiz ölçeğinde düşününce çok çok kıymetli bir unsur.

"Ülkem İçin" sizin de belirttiğiniz gibi, toplumun çok farklı katmanlarına dokunan bir proje oldu ve olmaya devam ediyor. Bu projenin özel sektöre toplumsal farkındalık yaratan projeler üretme konusunda örnek teşkil ettiğini düşünüyor musunuz?

2006 senesinde "Ülkem İçin" Projesi'ne başlarken Türkiye'de bu ölçekte bir sosyal sorumluluk projesi de, katılımcılığa dayanan modeller de yoktu. Yaptırdığımız saha araştırmalarında görüyoruz ki Koç Topluluğu iş dünyasının kutup yıldızı olarak algılanıyor. Ne mutlu ki bizde başlayan bir değişimin etkileri, iş dünyasında da hızla yayılma potansiyeli taşıyor. Tek başına "Ülkem İçin" ya da Koç Holding bu bilinci oluşturdu diyemem ancak pek çok değerli projeye vesile olduysak, ilham verdiysek bundan gurur ve mutluluk duyarım.

Toplumsal projelerimizi uzun soluklu tasarlıyoruz. En çok etki yaratabileceğimiz konularda tekrarlanabilir modeller oluşturarak ve güçlü işbirlikleri kurarak yönetiyoruz. Geçtiğimiz 15 yıl boyunca hayata geçirdiğimiz modellerin kamu tarafından sahiplenilmesi, başka şirketlerde yaygınlaştırılması ve sivil toplum kuruluşlarına devredilmesi konusunda başarılı uygulamalarımız oldu. Bu yaklaşım sayesinde de, toplumsal çalışmalarımızın etkileri hâlâ sürüyor. "Meslek Lisesi Memleket Meselesi" projesi de bu anlamda çok değerli bir örnektir.

"Yapacağımız her sosyal yatırımda "Ülkem İçin" felsefesi pusulamız olmaya devam edecek."

Projenin geleceği ile ilgili neler söyleyeceksiniz? "Ülkem İçin" Projesi nereye doğru gidiyor?

"Ülkem İçin" Projesi Koç Topluluğu'nun sosyal sorumluluk okuludur diyebilirim. Gerek geçmişten gelen değerlerimizi gerekse de zamanın ruhunun getirdiği yeni kavramları ve felsefeyi, tüm Koç Topluluğu şirketlerine, çalışanlarına, bayilerine, tüm Koç dünyasına deyim yerindeyse ilmek ilmek işliyoruz. Bizi öyle bir noktaya getirdi ki, her yeni projemizde çıtayı daha da yükselttik. Hangi konuya odaklanıyorsak o alanda tüm paydaşlarımızla bulunduğumuz ekosistemi nasıl harekete geçirebileceğimize, çarpan etkimizi nasıl katlayabileceğimize odaklanıyoruz. Topluluğumuzun geleceğine, dünyaya, gezegenimize dair yapacağımız her sürdürülebilir kalkınma hamlesinde, her sosyal yatırımda "Ülkem İçin" felsefesini göreceksiniz. Bu felsefe pusulamız olmaya devam edecek.■

Koç Topluluğu'nda üst düzey yöneticilerden şirketlerin çalışanlarına kadar çok sayıda kişi "Ülkem İçin" kapsamında yürütülen farklı projelerde gönüllü olarak yer aldı.

Dünyada son yıllarda yükselen bir kavram olan ve iş dünyasının yöneticisi, çalışanı, yatırımcısı, müşterisi, hissedarı ile bilinçlenmesine olanak sağlayan ESG'nin (çevresel, sosyal ve kurumsal yönetişim) bundan yıllar önce Koç Topluluğu'nun gündeminde yer aldığının bir göstergesi olan "Ülkem İçin" Projesi, yıllardır farklı temalarla devam ediyor.

Ülkem varsa ben de varım..." Vehbi Koç'un bu sözleri, ekonomik büyümenin toplumsal kalkınma olmadan eksik kalacağı düşüncesinin de iyi bir özeti... Vehbi Koç, iş hayatının ilk dönemlerinde gerçekleştirdiği hayır işlerini 1969 yılında kurduğu Vehbi Koç Vakfı ile daha kurumsal bir yapıya taşırken, hem vakıf çatısı altında hem de Koç Topluluğu şirketlerinin desteğiyle birçok önemli çalışmayı hayata geçirmeye devam etti. Bu sosyal sorumluluk bilinci yıllar sonra, Koç Topluluğu'nun 80. yılında "Ülkem İçin" adıyla çok daha kapsamlı bir boyuta taşındı. Toplumsal fayda sağlama amacını tabana yayarak, sorunlara karşı daha katılımcı bir tutum geliştirmek ve yerel gelişimi destekleyerek Türkiye'deki yaşam standardını yükseltecek projelerin altına imza atmak hedefiyle yola çıkılan "Ülkem İçin" Projesi ile pek çok toplumsal meselede çözümün bir parçası olmak için önemli adımlar atıldı. Koç Topluluğu "Ülkem İçin" Projesi ile bireysel sorumluluk hissiyatını kurumsallaştırarak toplumsal sorumluluğa dönüştürürken, farklı başlıklarda sürdürülebilir projelerle Türkiye'ye fayda sağlamaya da devam etti.

Sosyal sorumlulukta yeni bir dönem başlıyor: İnsan ve çevre odaklı projeler

Sorumlu vatandaşlık bilinci doğrultusunda bireysel girişimciliğin tüm Türkiye genelinde, kurumsal bir şemsiye altında gerçekleştirilmesi fikriyle ortaya çıkan "Ülkem İçin" Projesi, Koç Topluluğu şirketleri, çalışanları ve bayilerinin destekleriyle toplumsal duyarlılığın geliştirilmesine önemli katkılar sağladı. 2006-2007 yılları arasında "Ülkem İçin" Projesi kapsamında yerel kalkınmaya destek olan 387 yerel proje hayata geçirildi. Okul yenileme, engelli bireyler için çocuk parkı yaptırma, hayvan barınaklarına destek, antik kent kazı

"Ülkem İçin" Projesi ile pek çok toplumsal meselede çözümün bir parçası olmak için önemli adımlar atıldı.

2008 yılında tek bir hedef konarak 1 milyon 84 bin fidan dikildi ve 7 bölgede 7 "Ülkem İçin Ormanı" oluşturuldu.

çalışmaları, Van Gölü'nü temizlemek gibi birbirinden farklı pek çok konuda gündeme getirilen projeler, başarıyla hayata geçirildi. Böylelikle Türkiye'nin dört bir yanında ihtiyaç duyulan eksikliklerin giderilmesi, yaşam koşullarının iyileştirilmesi, kültürel ve doğal değerlerimizin korunması yolunda büyük katkılar sağlandı.

Yemyeşil bir Türkiye için "Ülkem İçin Ormanları"

İlkim krizi bugün tüm dünyanın gündemindeyken, yakın bir zaman öncesine kadar bu konuda yeterli bilinç sağlanamamıştı. Küresel ısınmanın etkileri günden güne daha da hissedilirken, gelecek için büyük bir tehdit olan bu soruna karşı en büyük çözüm ağaçlandırma çalışmaları olacaktı. Bu doğrultuda yapılan projelerle çölleşmenin ve küresel ısınmanın bir nebze de olsa önüne geçilebilecekti. Bu nedenle 2008-2009'da, "Ülkem İçin" Projesi'nin eksenini küresel ısınmayla tehlike altında olan çevreye yoğunlaştıran Koç Topluluğu'nun o dönemki stratejisini merhum Mustafa V. Koç, "Çocuklarımıza yaşanabilir bir dünya bırakmak için daha da geç olmadan, hiç vakit kaybetmeden harekete geçmeliyiz. Seferberlik ilan etmeye karar verdik. İlk hedef 700 bin fidan dikmek. İkinci hedef ise ilkini aşmak" sözleriyle duyurmuştu.
Bu kapsamda Orman Bakanlığı'nın yanı sıra TEMA Vakfı'yla birlikte yola çıkıldı. Hedef 700 bin fidan dikmekti. Yapılan çalışmalarla 2008-2009 yılları arasında, Türkiye'nin yedi bölgesinde, Ülkem İçin Ormanları oluşturuldu ve 1 milyon 84 bin fidan dikildi. 1.750 futbol sahası büyüklüğünde orman alanları meydana getirildi. Aynı zamanda 81 ilde 18 bini aşkın ilköğretim öğrencisine çevre eğitimleri verildi.

2009 yılında çevre uygulamasının devamı ve tamamlayıcısı niteliğinde çalışmalar yürütüldü. 81 ilde 18.000'i aşkın çocuğa çevre eğitimleri verilerek "Dünyayı Kurtaran Çocuklar" yetiştirildi.

Otokar tarafından Kızılay'a özel otobüs tasarlandı

Radyolarda, sosyal medya hesaplarında duyulan veya okunan pek çok kan anonsu böyle başlıyor: "Kanamalı bir hasta için..." Duyup da içi cız eden, kan grubu uyuyor mu diye dikkat kesilen kişi sayısı çoktur kuşkusuz. İşte bu anonslara gerek kalmaması, insanların hastalık durumunda ihtiyacı olan kana rahat ulaşabilmesi düşüncesi ile 2010-2011 yılları arasında "Ülkem İçin Kan Veriyorum" projesi hayata geçirildi. Kızılay ile işbirliği yapılan ve ilk olarak Topluluk mensuplarının kan bağışında bulunduğu projede amaç, düzenli gönüllü kan bağışçılığı konusunda farkındalık yaratmaktı. Kan bağışında bulunan Topluluk mensuplarının çevrelerindeki kişileri de yönlendirmesiyle daha da büyümesi hedeflenen proje kapsamında 81 ile yayılan kampanyaya 103 bin kişi katılırken, 83.579 ünite kan bağışı sağlandı.

2010-2011 yılları uygulamalarında "Ülkem İçin Kan Veriyorum" sloganıyla 83.579 ünite kan bağışlandı ve yaklaşık 250 bin kişinin hayatına dokunuldu.

"Ülkem İçin Kan Veriyorum" projesi kapsamında ilk kan bağışını merhum Mustafa V. Koç yaptı.

Koç Holding Yönetim Kurulu Üyesi Ali Y. Koç, proje başlangıcında yaptığı konuşmada, şu sözlerle projenin önemine dikkat çekmişti: "Ülkemizde, yıllık 1 milyon 800 bin ünite kana ihtiyaç duyuluyor ve bu sayı her geçen gün artıyor. Gelişmiş ülkelerde nüfusun yüzde 5'i gönüllü kan bağışında bulunurken Türkiye'de bu oran sadece yüzde 1,5 seviyesinde..."
Proje sırasında hayati bir adım daha atılarak, Türk Kızılayı'nın en önemli ihtiyaçlarından olan gezici kan alımı birimi şeklinde, Koç Topluluğu şirketlerinden Otokar tarafından tasarlanan otobüs, kuruma hediye edildi. Kendi sınıfında en geniş iç hacme sahip araç, kan alımı işlemleri sırasında rahat hareket edebilmenin yanı sıra kan verenlere de ferah bir ortam sunuyordu.

Düşüncelerdeki engeli yıkmak
Koç Topluluğu "Ülkem İçin" kapsamında bir sonraki adımını engelli bireyler için attı. Türkiye'de engellilik kavramının bir sorun olmaktan çıkıp, hak temelli bir yaklaşımla ele alınması amacıyla 2012-2015 yılları arasında hayata geçirilen Ülkem İçin Engel Tanımıyorum, Koç Topluluğu şirketleri, çalışanları ve bayilerinin gönüllülüğünün yanı sıra iş dünyası, kamu, sivil toplum ve duyarlı Türk halkının sahiplenmesiyle büyüyen, çok önemli bir farkındalık projesi haline geldi.
Ülkem İçin Engel Tanımıyorum'un üç aşamada gerçekleşmesi planlandı. İlk aşamada Koç Topluluğu çalışanlarının yüzde 70'ine ve illerde de Koç Topluluğu bayileri olan Ülkem İçin Elçileri ile "Engelliliğe Doğru Yaklaşım Eğitimleri" verildi. İki yıla yayılan ve Alternatif Yaşam Derneği'nin desteği ile verilen eğitimlerle, engelli bireylere yaklaşımda uygulanan yanlışların ortadan kaldırılması sağlandı. AYDER ve UNDP işbirliğiyle verilen eğitimlerle 103.482 kişide farkındalık yaratıldı. Ülkem İçin Elçisi olan bayiler aracılığıyla 36 ilde 22.500 öğrenciye ulaşıldı.
Kampanyanın ikinci aşamasında ise iki yıllık bir süreç içinde Koç Topluluğu şirketlerinin "engelli dostu işyeri" haline getirilmesi sağlandı. Kampanyanın üçüncü hedefi ise engelli dostu ürün ve hizmet geliştirmekti. Koç Topluluğu şirketleri bu adımı da başarıyla yerine getirdi.
Bu çalışmalar kapsamında ayrıca, otizmli gençlerin iş hayatına katılımına destek olacak faaliyetlere imza atıldı. Koç

"Ülkem İçin Engel Tanımıyorum" projesi kapsamında, otizmli gençlerin iş hayatına katılımına destek olacak faaliyetlere imza atıldı.

Holding, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü ve Tohum Otizm Vakfı iş irliğinde "Otizmli Gençlerin Üretkenliğinin Artırılması ve İşgücü Piyasasına Girişlerinin Desteklenmesi" projesine destek oldu. Proje kapsamında toplumun zihnindeki engelleri yıkmak, doğru ve içten yaklaşımın belirleyici olmasını sağlamak için adımlar atıldı.
Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç, o dönemde, "Ülkem İçin" Projesi'nin Türkiye genelindeki başarısı nedeniyle tüm çalışanlar, iş ortakları, paydaşlar, sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumlarına yönelik gerçekleştirdiği teşekkür konuşmasında, "Ülkem İçin" temalı çalışmaların artarak devam edeceğini belirterek şu sözleri kullanmıştı: "Topluluk olarak yürüttüğümüz 'Ülkem İçin' Projemiz, bir sosyal sorumluluk projesi olmasının çok ötesinde, çağımızın getirdiği yeni değerlerin benimsenmesi açısından önemlidir. Bu bakış açısıyla, engellilikten çevreye ve toplumsal cinsiyet eşitliğine kadar pek çok yeni değeri kültürümüze entegre ettik. Sistemlerimizi ve politikalarımızı bu doğrultuda geliştirdik. Tüm şirketlerimize bu yöndeki destekleri için teşekkür ederiz."

Toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmalarında küresel sorumluluk

Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda var olan uçurum, tüm dünyada giderek büyüyor. Örneğin açlık sınırında yaşayan 1,4 milyar insanın yüzde 60'ını kadınlar oluşturuyor ve dünya genelinde 132 milyon kız çocuğunun eğitime erişim imkânı bulunmuyor. Yalnızca eğitimde değil, sağlık hizmetlerine, ekonomik fırsatlara erişimde de cinsiyetler arası eşitsizlik maalesef tüm dünyada varlığını sürdürüyor.
Takvimler 2015'i gösterdiğinde ise bu yaklaşım "Ülkem İçin" Projesi'ne taşındı. 2015-2017 yıllarının teması, "Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" olarak açıklandı. Proje kapsamında Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV), Türkiye Aile Sağlığı ve Planlaması Vakfı (TAP Vakfı) ve Koç Üniversitesi Kadın Araştırmaları Merkezi (KoçKam) ile işbirliği yapıldı.
Bu alanda atılan bir başka adım da Birleşmiş Milletler Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Kadının Güçlenmesi Birimi (BM Kadın Birimi-UN Women) ve BM Küresel İlkeler Sözleşmesi ortak metni olan "Kadının Güçlenmesi İlkeleri"ni imzalamak oldu. Koç Holding, BM Kadın Birimi tarafından yürütülmekte olan HeForShe kapsamında da küresel düzeyde 10 Etki Lideri (Impact Champions) arasına seçildi.
Koç Holding Kurumsal İletişim ve Dış İlişkiler Direktörü Oya Ünlü Kızıl, Türkiye'nin en büyük gönüllülük girişimlerinden biri olarak hayata geçirilen projedeki amaçlarının önce Topluluk içinde sonra da tüm toplumda dalga dalga yayılan bir etki yaratmak olduğunu söylerken, "Bugüne kadar ağaçlandırmadan engelli bireylere yönelik proje geliştirmeye, kan bağışı konusundan toplumsal cinsiyet eşitliğine kadar pek çok farklı alanda toplumsal dönüşüme katkı sağlayan çalışmalara imza attık. 'Toplumsal Cinsiyet Eşitliği' teması kapsamında ise çalışmalarımızı yine önce kendi içimizden başlattık. Bu sayede insan kaynakları ekiplerimizin ve değerli yöneticilerimizin katkılarıyla şirketlerimizde önemli bir dönüşüme tanıklık ettik" diyerek konuya verilen önemi vurguluyordu.
Koç Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ömer M. Koç ise, "Ülkemizde her insan eşit fırsat, hak ve özgürlüklere sahip olmadığı sürece gelişmiş ve güçlü bir ülke olma hedefimize ulaşamayacağız." diyerek bu yönde çaba sarf etmeye devam edileceğinin altını çiziyordu.
Koç Topluluğu'nun bu konudaki hedefleri arasında, kurumun bütün şirketleriyle yaptığı çalışmaları, teknoloji, inovasyondaki uzmanlığını ve birikimini bir araya getirerek, toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda küresel ölçekte yapılacak çalışmalara katkı sağlamak bulunuyor. Bir diğer hedef ise toplumsal

cinsiyet eşitliğinin sağlanmasının önündeki engellerin kaldırılması amacıyla, teknoloji ve inovasyon alanında dönüştürücü müdahaleler ve projeler üzerinde çalışmak.

Teknoloji ile güçlenmek

Koç Topluluğu'nun dünyamız, toplum ve insanlar için anlamlı bir gelecek inşa etme hedefiyle yola çıktığı bir diğer tema olan "Ülkem İçin Geleceği Tasarlıyorum" ise herkese hizmet edecek, daha adil, eşit ve kapsayıcı bir gelecek için bugünden düşünmenin ve adım atmanın simgesi oldu.

Proje kapsamında 20'ye yakın şirketin dijital dönüşüm, inovasyon, stratejik planlama, insan kaynakları, kurumsal iletişim, hukuk, pazarlama ve iş geliştirmeyi de kapsayan çok çeşitli alanlardaki uzmanları ile gelecek, değişim ve teknoloji odağında çalıştaylar gerçekleştirildi. Katılımcıların sektör ve şirket çeşitliliği teknolojinin bugün ve gelecekte iş ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerinin derinlemesine tartışılması sağlandı ve Temmuz 2018'de başlayan dört aylık yoğun çalışma döneminde tasarım odaklı düşünce yaklaşımıyla programın çerçevesi belirlendi. Programın çıkış noktası olan, "Geleceği şekillendirmek için mümkün olan herkesin teknoloji ile güçlenmesini nasıl sağlayabiliriz?" sorusuna birlikte cevap arandı. Çalıştaylardaki tartışmalara katkı verme hedefiyle, Koç Topluluğu çalışanları ve iş ortaklarına yönelik 8 bin kişinin katıldığı bir anket ve 75 yüz yüze saha görüşmesi gerçekleştirildi. İlham ve Strateji, Saha Anlama, Konsept Belirleme ve İçerik Geliştirme başlıklarındaki çalıştaylar sonunda projenin yol haritası ortaya çıktı. Her projede aktif olarak yer alan Ülkem İçin Gönüllüleri, projenin yine en önemli paydaşları oldu ve yeni projenin içeriğiyle yol haritası hakkında bilgi almak, temel kavramlar üzerinde fikir alışverişinde bulunmak ve deneyim paylaşmak amacıyla toplantılar yapıldı.

Aradan geçen 15 yıl, geleceğe dair büyük umut...

"Ülkem İçin", Topluluğun ilk gününden beri taşıdığı, toplumsal sorumluluğa gönül veren felsefesini ortaya koyan, bireysel düzeyde var olan sorunların, el ele vererek, yardımlaşma ruhuyla çözülebileceğinin başarılı bir örneği. Yalnızca geçtiğimiz 15 yıl içinde, işbirliği ile başarılanlar, ideal bir geleceğe ulaşmak için yapılabileceklerin adeta bir özeti...

"Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum" projesi çerçevesinde gerçekleştirilen bir seminerden fotoğraf.

"ÜLKEM İÇİN" PROJESİ İLE ALINAN ÖDÜLLER

- 2007 yılında "Ülkem İçin" Projesi, Özel Sektör Gönüllüleri Derneği tarafından "En Yaratıcı Gönüllülük Projesi" ödülü
- 2010 yılında 2010-2011 yılları uygulaması olan kan bağışçısı kazanım kampanyaları ile TÜHİD'in 10. Altın Pusula Ödülleri'nde sağlık kategorisinde en başarılı sosyal sorumluluk uygulaması ödülü
- "Ülkem İçin" Projesi kapsamında, 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'ne özel hazırlanan "Cinsiyet Eşitliğini Sağlamaya Kelimelerinle Başla" ilanıyla, Felis Ödülleri'nin KAGİDER ile iş birliği içinde verilen toplumsal cinsiyet eşitliği özel ödülü ("KAGİDER Bire:bir" ödülü)
- 2011 yılında projenin genel uygulama yapısı ile Özel Sektör Gönüllüleri Derneği'nin "En Başarılı Gönüllülük Programı" ödülü
- 2013 yılında Proje ile Mediacat Farmaskop Dergisi, Farmaskop 2013 Ulusal Sağlık İletişimi Ödülleri - "En İyi Engellilere Yönelik Kampanya" Ödülü ile "En İyi Kamu Bilgilendirme/Farkındalık Kampanyası" ödülü
- 2018 yılında Ülkem İçin Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ile TİSK KSS Büyük Ödülü.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNE PANDEMİ DARBESİ

Ekonomi ve sosyal hayata büyük darbe vuran Covid-19 salgını, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin daha da büyümesine neden oldu. Küresel ölçekte cinsiyet uçurumunun kapanması için öngörülen süre yükselirken, Koç Topluluğu'nun uzun süredir altını çizdiği gibi, kadınların toplumsal ve ekonomik hayata katılımının önünü açmak, daha da önemli hale geldi.

YAZI
Yasemin Balaban

Geçtiğimiz haftalarda Dünya Ekonomik Forumu'nun (WEF) web sitesinde yer alan bir makale, "Kadınlara yapılacak yatırım, pandemi sonrasında toparlanmanın anahtarı" başlığını taşıyordu. Analizde, McKinsey Global Insitute'un hazırladığı bir rapora dikkat çekilerek toplumsal cinsiyet eşitliğini esas alan önlemler alınmazsa, küresel gelirde 2030 yılına kadar 1 trilyon dolarlık kayıp yaşanacağı anlatılıyordu. Kuşkusuz, bu, meselenin sadece ekonomik boyutu... İnsani boyut ise daha da önemli. Dünyanın dört bir yanında pandemi döneminde işsiz kalan, evde şiddet gören kadınların ve eğitimi aksayan kız çocuklarının öyküleri giderek daha fazla dikkat çekiyor.

Küresel salgında daha da kritik bir konu haline gelen toplumsal cinsiyet eşitliği, ESG (çevresel, sosyal ve kurumsal yönetişim) kapsamında da en çok göz önünde bulundurulan başlıklardan biri. Yalnızca Türkiye'nin değil pek çok gelişmiş ülkenin de gereken şartlara ulaşamadığı bu kritik mesele, farklı boyutlar içeriyor. Kadınların iş hayatına eşit katılımının sağlanması, kadınların ve kız çocuklarının erkeklerle eşit şartlarda eğitim ve sağlık hizmeti alması, siyasette daha fazla görev üstlenmesi, arazi ve mülk sahipliğinde eşit haklara sahip olması bunlardan bazıları. Birleşmiş Milletler (BM) verileri, bu alanlarda 15 yıl öncesine göre bazı önemli aşamalar kaydedildiğini gösteriyor. 2000 yılından beri cinsiyet eşitliğini çalışmalarının merkezine alan BM Kalkınma Programı'nın (UNDP) açıklamalarına göre günümüzde, 15 yıl öncesine göre daha çok sayıda kız çocuğu okula gidiyor; birçok bölgede ilköğretimde cinsiyet eşitliği sağlanmış durumda. Tarım dışında ücretli işgücünün 1990 yılında yüzde 35'ini oluşturan kadınlar artık yüzde 41'ini oluşturuyor.

Ancak araştırmalar olumluya giden resmin, küresel pandemi yüzünden yine değiştiğini gösteriyor. Çocukların okula gidemediği, herkesin evde olduğu dönemde kadınlar bakım işlerini üstlenirken ekonomik ve toplumsal hayattan daha fazla çekilmek zorunda kaldı. Pandeminin ekonomik etkilerinden en ağır darbe alan sektörlerde yoğun olarak istihdam edilmeleri ve daha çok güvencesiz, kayıtsız işlerde çalışmaları nedeniyle kadınlar ekonomik olarak daha çok etkilendiler. Çocukların evden eğitimde ebeveynlerin desteğine ihtiyaç duyması da birçok kadının evde bulunmayı tercih etmesine ya da buna mecbur kalmasına neden oldu.

İş arama çabası azaldı

Kadınların da çalışması gerektiğine dair toplumsal beklenti ve kadınların iş arama çabası da salgından olumsuz yönde etkilendi. Bu durum, Türkiye'de yapılan bir araştırmaya da yansıdı. Binyaprak, XSIGHTS ve Marketing Türkiye'nin yaptığı İstihdamda Kadın Araştırması'na göre 2018 yılında, toplumun yüzde 68'i "kadınlar ailelerinin ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak zorundadır" ifadesine katılırken, bu oran 2021 yılında yüzde 39'a düştü. 2018'de her 10 kadından 7'si ailesinin ekonomik ihtiyaçlarını karşılaması gerektiğini düşünürken, 2021'de bu oran 10'da 4'e düştü. Çarpıcı araştırmadan çıkan sonuçlara göre; pandemi ile birlikte, halihazırda istihdamda olmayan ama "gelecekte iş arayacağım" diyen kadınların oranı üç yıl içinde yüzde 57'den yüzde 43'e gerilerken, "ülkede insanlar iş bulamıyorsa, çalışmak kadınlardan çok erkeklerin hakkıdır" diyen kadınların oranı da aynı dönemde yüzde 25'ten yüzde 29'a yükseldi.

Toplumsal cinsiyet eşitliği, ESG (çevresel, sosyal ve kurumsal yönetişim) kapsamında en önemli gündem maddelerinden biri. Pandemi döneminde açıklanan veriler, uçurumun daha da açıldığını ve eşitsizliği kapatmak üzere atılacak adımların güçlendirilmesi gerektiğini gösteriyor.

Covid-19 pandemisi, dünyada kadınların daha da yoksullaşmasına neden oluyor

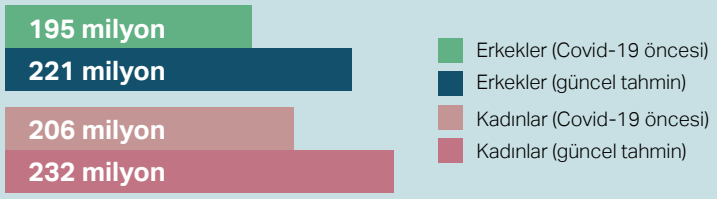

2030 yılında yoksulluk çekeceği öngörülen kadın ve erkek sayısı

Kaynak: UN Women, UNDP ve the Frederick S. Pardee Center for International Futures

Araştırmalara göre, pandeminin ekonomik, sosyal ve psikolojik sonuçları, kadınların istihdama katılma motivasyonunu düşürüyor. Çalışma ve çocuk bakma ikilemi, bunun en önemli nedenlerinden biri. "Çalışan annenin çocuğu bundan olumsuz etkilenir" düşüncesine katılanların oranı, üç yıl önceye göre bugün yaklaşık yüzde 20 daha yüksek.

Araştırmaya göre salgının ekonomik, sosyal ve psikolojik sonuçlarından dolayı, kadınların istihdama katılma planları ve motivasyonları düşüyor. Bunun temel sebeplerinden bir tanesi çalışma ve çocuk bakma ikilemi. Nitekim "çalışan annenin çocuğu bundan olumsuz etkilenir" ifadesine katılanların oranı 2018'de yüzde 31 iken, bugün yüzde 50'ye yükseldi. Bu ifadeye katılan çalışan kadınların oranı çalışmayan kadınların oranına göre oldukça yüksek. Diğer yandan kadınlar ile erkekler arasında yüzde 15,6 olan ücret eşitsizliğinin pandemiyle daha da arttığı görülüyor.

Uçurum daha da büyüdü

Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda yapılan küresel araştırmalar da pandeminin kadınlar üzerindeki olumsuz etkilerini yansıtıyor. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO), LinkedIn ve Ipsos tarafından yapılan analiz pandemide kadınların ekonomik açıdan daha büyük sıkıntılar yaşadığını gösteriyor. Buna göre, çalışan kadınların yüzde 5'inin, erkeklerin ise yüzde 3,9'unun işlerini kaybettiği tahmin ediliyor.

Dünya Ekonomik Forumu'nun "Küresel Cinsiyet Eşitsizliği" (Global Gender Gap) 2021 araştırmasına göre ise Covid-19 kriziyle birlikte küresel ölçekte cinsiyet uçurumunun kapanması için öngörülen süre 99,5 yıldan 135,6 yıla çıktı. Bu, raporun ilk yayımlanmaya başladığı 2006'dan bu yana görülen en büyük gerileme oldu.

Ekonomik fırsatlar, sağlık, eğitim ve siyasi liderlik olmak üzere dört alt endekste kadınların ve erkeklerin durumunu inceleyen araştırmaya göre

KOÇ TOPLULUĞU TÜRKİYE'DE ÖNCÜ

Toplumsal cinsiyet eşitliğinde pandemiyle birlikte büyüyen uçurumun kapatılmasında özel sektörün çalışmaları önemli bir yer tutuyor. Birleşmiş Milletler Kadın Birimi'nin (UN Women) dünya çapında 2014 yılında başlattığı ve Koç Topluluğu'nun Türkiye'de ana destekçisi olduğu HeForShe hareketi, bu doğrultuda kapsamlı faaliyetler yürütüyor.

10x10x10 Etki Programı kapsamında iş dünyasından seçilen 10 küresel liderden biri olan Ömer M. Koç, Küresel Etki Liderleri HeForShe etkinliğinde yaptığı konuşmada, ayrımcılığı tetikleyen kalıplara ve önyargılara karşı çıkmanın önemli bir sorumluluk olduğunun altını çizerek, "Kadın ve erkeğin eşit temsil edildiği çalışma hayatı, ortak hedefimizi oluşturuyor. Toplumsal cinsiyet eşitliği için kadınların ekonomik ve sosyal hayatta güçlenmesini sağlamalıyız" diyerek yön göstermişti.

TÜSİAD Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu'nda da aktif rol alan Koç Topluluğu, ayrıca, geçtiğimiz aylarda Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (UN Women) tarafından kurulan ve önümüzdeki 5 yıl boyunca toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmalarına yön verecek "Nesiller Boyu Eşitlik Forumu" (The Generation Equality Forum) liderleri arasında yerini aldı. Burada, Teknoloji ve İnovasyon Eylem Grubu liderlerinden biri olarak, toplumsal cinsiyet eşitliğinin küresel ölçekte sağlanması çalışmaları konusunda önemli bir görev daha üstlendi.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİNDE EN İLERİ ÜLKELER

SIRA	ÜLKE	CİNSİYET EŞİTLİĞİ ENDEKSİ (%)
1	İzlanda	89,2
2	Finlandiya	86,1
3	Norveç	84,9
4	Yeni Zelanda	84
5	İsveç	82,3
6	Namibya	80,9
7	Ruanda	80,5
8	Litvanya	80,4
9	İrlanda	80
10	İsviçre	79,8

Kaynak: Dünya Ekonomik Forumu, "Küresel Cinsiyet Eşitsizliği" (Global Gender Gap) 2021

Toplumsal cinsiyet eşitliğinde pandemiyle daha da artan uçurumun kapatılmasında liderlere düşen birçok önemli görev var. İstihdam alanında yaşanan sıkıntıların giderilmesi, bunlar arasında öncelikli konulardan. Pandemiyle birlikte kalıcı bir gerilemenin ortaya çıkmaması için cinsiyete duyarlı kurtarma stratejileri geliştirilmeli ve cinsiyet açısından eşit bir ekonomi için yol alınmalı.

geçen yıl pandemi, cinsiyetler arasındaki eşitsizliği daha da güçlendirdi. Covid-19 salgını dijitalleşme ve otomasyona hız katarken, kadınların ekonomiye katılımına da büyük zarar verdi ve onların en çok faaliyet gösterdiği sektörler pandeminin en sert vurduğu sektörler arasında yer aldı. Buna eklenen evde bakım sağlama baskısı, birçok sektörde cinsiyet eşitliğine giden ilerlemeyi durdurdu. Rapora göre ekonomik gerileme kadınları erkeklerden daha şiddetli etkilerken önceden kapatılmış olan eşitsizliklerin kısmen yeniden açılmasına neden oldu.

Bu yılki rapora göre eşitsizliğin en büyük olduğu alan, daha önceki yıllarda olduğu gibi siyaset. 156 ülkeyi kapsayan endekste kadınlar 35.500 milletvekilliğinin sadece yüzde 26'sını alabilmiş durumda. Dünya çapında 3.400'den fazla bakanın yüzde 22,6'sı kadın. Siyasette cinsiyet eşitliğine ulaşmanın 145,5 yıl alacağı tahmin ediliyor. Cinsiyet eşitsizliğinin en fazla olduğu ikinci alan ise ekonomik katılım. Açığın kapanması için gereken sürenin 267,6 yıl olduğu tahmin ediliyor.

En iyi performans gösteren ülkeler

Küresel Cinsiyet Eşitsizliği (Global Gender Gap) 2021 raporuna göre eşitsizliğin en az olduğu üç ülke İzlanda, Finlandiya ve Norveç. Türkiye ise endekste 133. sırada yer buluyor. Bu yılki raporda en iyi gelişme gösteren ülkeler ise eşitsizliği en az yüzde 4,4 azaltan Litvanya, Sırbistan, Doğu Timor, Togo ve Birleşik Arap Emirlikleri.

Rapora göre eşitsizliği en hızlı kapatacağı öngörülen bölge, Batı Avrupa. Burada farkın 52,1 yılda kapanacağı tahmin ediliyor. Bu süre Kuzey Amerika'da 61,5 yıl ve Latin Amerika ve Karayipler'de ise 68,9 yıl. Eşitsizliğin kapanmasının Sahra Altı Afrika'da 121,7 yıl, Doğu Avrupa ve Orta Asya'da 134,7 yıl, Doğu Asya ve Pasifik'te 165,1 yıl, Ortadoğu ve Kuzey Afrika'da 142,4 yıl ve Güney Asya'da 195,4 yıl süreceği tahmin ediliyor.

Salgının kadınlar üzerindeki olumsuz etkilerine karşı etkili müdahalaler hayata geçirerek, toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasında liderlere önemli görevler düşüyor. İstihdam alanında kaybedilen zemini düzeltmek ve kalıcı olabilecek olumsuz izleri silmek için liderler açısından fırsatlar sunan bu ortamda cinsiyete duyarlı toparlanma stratejileri geliştirmek gerekiyor. Cinsiyet eşitliğinin sağlandığı, daha dayanıklı ekonomiler inşa ederek kapsayıcı işyerlerine yatırım yapmak, daha adil bakım sistemleri kurmak, kadınların liderlik pozisyonlarına yükselmesinin önünü açmak, yeniden beceri kazanmaya ve yeniden konumlandırmaya yönelik toplumsal cinsiyet merceği geliştirerek cinsiyet eşitliğini işin geleceğine yerleştirmek en önemli hedefleri oluşturuyor.

BİR ULUSUN DOĞUM GÜNÜ: 19 MAYIS

Atatürk'ün kendisine doğum günü olarak seçtiği 19 Mayıs, onun bir ulusun kaderine yön verecek lider olarak cesaretle ileriye atılmasının da miladıdır. Zorlu ve kararlı bir yolculuğun ardından 1919 yılında Samsun topraklarına atılan ilk adım, Anadolu'yu saracak kurtuluş ateşinin kıvılcımıdır.

Vefatından tam iki yıl önce, 10 Kasım 1936'da Cumhurbaşkanlığı'na Dışişleri'nden resmi bir evrak gelir. Bu evrakta, Atatürk'ün doğum tarihi sorulmaktadır. Bunun nedeni, bir yıldan kısa görev süresi içerisinde ilk yurt dışı ziyaretini Türkiye'ye yapan ve Atatürk ile görüşen İngiltere Kralı VIII. Edward'ın, doğum gününde O'na "özel ve samimî bir tebrik telgrafı" göndermek istemesidir. Bu nedenle İngiltere Maslahatgüzarı, Dışişleri'ne resmi bir yazı ile başvurarak Ata'nın doğum tarihini sorar. Dilekçeye iki gün sonra Umumi Kâtip Hasan Rıza Soyak'ın verdiği yanıt ise şöyledir: Reisicumhur Atatürk'ün 19 Mayıs 1881 tarihinde doğmuş olduklarını arz ederim."
Prof. Dr. Afet İnan'ın aktardığı bu anekdot, bir bahar günü doğan, ancak tam tarihini bilmeyen Atatürk'ün kendisine doğum günü olarak 19 Mayıs'ı seçtiğini resmi olarak kayıt altına alır. Aslında daha önce de soranlara aynı yanıtı vermiştir ve bu tercih, hiç

de şaşırtıcı değildir. Zira O, Kurtuluş Savaşı'nı anlattığı ve Cumhuriyet tarihi açısından en önemli eser olan Nutuk'taki anlatımına da Samsun'a ayak bastığı 19 Mayıs 1919 ile başlar. Bu tarih, eski rejimin küllerinden yeniden doğan, halkın iradesine dayalı Türkiye Cumhuriyeti'ne uzanan yolculuğun ilk adımıdır. Ve elbette, bu mücadeleyi yöneten Atatürk'ün bir lider olarak ortaya çıkışının da miladıdır...

"Geldikleri gibi giderler"

Osmanlı İmparatorluğu'nun Birinci Dünya Savaşı'ndaki yenilgisini belirleyen ve 30 Ekim 1918'de imzalanan Mondros Ateşkes Anlaşması, Anadolu ve Trakya'yı her türlü işgale açık duruma getirir.
13 Kasım 1918'de İtilaf Devletleri, 61 parçalık bir donanma ile İstanbul'u işgal eder. Boğaz'da demirleyen zırhlıları izleyen Mustafa Kemal, işte o gün tarihe önemli bir not düşer: "Geldikleri gibi giderler."
1919 yılının Nisan ayında Anadolu'daki işgal daha da büyür. İngilizler Kars'a, Fransızlar Afyonkarahisar'a, Gürcü Birlikleri Ardahan'a, İtalyan askerleri Konya'ya girer. Çanakkale, Musul, Batum, Antep, Maraş, Samsun, Bilecik, Mersin, Antalya, İzmir ve daha birçok yer, adım adım İtilaf Devletleri tarafından işgal edilir.

Anadolu'ya geçme planları

Bu işgali endişeyle izleyen ve Ali Fuat Paşa (Cebesoy), İsmet Bey (İnönü), Rauf Bey ve diğer yakın arkadaşları ile toplantılar yaparak yurdun kurtuluşu için neler yapılabileceği konusunu tartışan Mustafa Kemal, İstanbul'dan Anadolu'ya gitmenin yollarını aramaktadır. Sadrazam Damat Ferit Paşa'nın Samsun ve yöresinde asayişi sağlayacak bir askeri komutan ararken bu görev için onu seçmesi ise Mustafa Kemal'in aradığı fırsatın ayağına gelmesini sağlar. Böylelikle 9. Ordu müfettişliğine atanarak Anadolu'ya resmi bir görevle gitme şansını elde eder.

19 Mayıs 1919 tarihi, eski rejimin küllerinden yeniden doğan, halkın iradesine dayalı Türkiye Cumhuriyeti'ne uzanan yolculuğun ilk adımıdır. Ve elbette, bu mücadeleyi yöneten Atatürk'ün bir lider olarak ortaya çıkışının da miladıdır...

Fırtınada bir yolculuk

Mustafa Kemal, bu atamada yetkilerinin olabildiğince geniş olmasına özen gösterir ve somut olarak neler yapacağı, hangi bölgelere gideceği yönündeki sorulara net yanıtlar vermez. Bu, onu görevlendirenlerde endişeler yaratır. Yola çıkmadan bir gün önce, Mustafa Kemal'e bir düşman destroyerinin onları izleyeceği haberi gelir. Ondan sonrasını Falih Rıfkı Atay, şu sözlerle anlatır:
"Gazi bir anda karar verdi. 'Düşündüklerimi tatbik edemedikten sonra ölmek daha iyidir.' Hemen Galata rıhtımına iniyor, bir sandalla vapura gidiyor, kaptana hareket emri veriyor. Kaptan ilk defa Karadeniz'e çıkacaktır ve pusula da bozuktur. 'Kaptan Efendi' diyor, 'kıyı kıyı gidersiniz.' Maksat Anadolu'nun herhangi bir yerine ayak basmaktan ibarettir. Eski Bandırma çalkalana çalkalana Sinop'a varıyor, daha kısa kara yolu olmadığından gene onunla Samsun'a gidiliyor. Belki bir torpido takibe çıkmıştır. Fakat Karadeniz'in azgın dalgalarıyla boğuşmaktan kıyı taraflarını arayamamıştır. Mustafa Kemal 19 Mayıs 1919'da Samsun toprağına işte böyle ayak bastı."

"Manzara-ı umumiye"

Atatürk, o tarihte gördüğü manzarayı Nutuk'ta şu sözlerle anlatır: "1919 senesi Mayısı'nın 19. günü Samsun'a çıktım. Vaziyet ve manzara-ı umumiye: Osmanlı Devleti'nin dahil bulunduğu grup, Harbi Umumi'de mağlup olmuş, Osmanlı ordusu her tarafta zedelenmiş, şeraiti ağır bir mütakerenâme imzalanmış. Büyük Harbin uzun seneleri zarfında, millet yorgun ve fakir bir hâlde. Millet ve memleketi Harbi Umumiye sevk edenler, kendi hayatları endişesine düşerek, memleketten firar etmişler. Saltanat ve hilâfet mevkiini işgal eden Vahdettin, mütereddi, şahsını ve yalnız tahtını temin edebileceğini tahayyül ettiği yeni tedbirler araştırmakta. Damat Ferit Paşa'nın riyasetindeki kabine; âciz, haysiyetsiz, cebîn, yalnız padişahın iradesine tâbi ve onunla beraber şahıslarını vikaye edebilecek herhangi bir vaziyete razı..."

Direniş ve zafer yolculuğu

Atatürk'ün anlattığı bu manzara hüküm sürerken, O'nun Samsun'a attığı ilk adım artık yeni bir dönemin kapısını açar. Kurtuluş Savaşı'nın kıvılcımı artık yanmıştır. Kısa süre içinde Havza ve Amasya Genelgeleri, Misak-ı Milli Kararları, Erzurum ve Sivas Kongreleri, artık geri dönülmeyecek yolculuğun mihenk taşları olur. Yurtta farklı bölgelerde örgütlenen Kuva-yı Milliye birlikleri, işgale karşı koymaya başlar. Kıvılcım gider büyür ve Anadolu'yu sarar. Artık yeni bir dönem başlamıştır: Kurtuluş Savaşı... Halkın kendi kaderine sahip çıktığı, zafere giden bu yolculuğun miladı ise 19 Mayıs 1919 olarak tarihe geçer.
Atatürk, Samsun'a çıktığında gördüğü manzarayı aktararak başladığı Nutuk'taki anlatımını, istiklali ve Cumhuriyet'i gençlere emanet ederek bitirir. Bu emanete sahip çıkan herkesin 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı kutlu olsun!

SAĞLIKLI YAŞLANMAK İÇİN NELER YAPMALISINIZ?

Koronavirüs gibi salgınlarda ileri yaştakilerin risk grubunda olması nedeniyle, hayatın bu dönemine iyi hazırlanmak daha da kritik hale geldi. MedAmerikan Tıp Merkezi'nde Sağlıklı ve İyi Yaşam Kliniği'nin kurulduğu bilgisini veren Doç. Dr. Bülent Yardımcı, sağlıklı yaşlanmaya dönük bugünden yapılabilecekler konusunda önerilerde bulundu.

Doğduğumuz andan itibaren "yaşlanmaya" başlıyoruz. Ancak belli bir noktadan sonra bu, sağlık sorunlarını da beraberinde getirmeye başladığında, gerçek anlamda "yaşlandığımızı" hissediyoruz. Saklamak ve ertelemek için birçok bireyin neredeyse savaş açtığı, oysaki her insanın belli bir çerçevede, doğal süreç içinde yaşaması gereken bir durum yaşlılık. Önemli olan, yaşamımızın bu dönemini sağlıkla ve tam bilinçle geçirmek.

Koronavirüs salgınında yaşı ilerleyen kişilerin sağlıklarına daha da özen göstermesi gerektiği günlerden geçerken sağlıklı yaşlanmak daha da önem kazandı. MedAmerikan Tıp Merkezi İç Hastalıkları Bölümü Doktoru Doç. Dr. Bülent Yardımcı, bu çerçevede 35-40 yaş civarında, ileri yaşlar için hazırlık yapmak gerektiğini hatırlatıyor. Sağlıklı yaşam konusundaki farkındalık ve disiplinle yaşlanmaya yönelik önlemlerin alınabileceğini belirten Yardımcı, ileri yaşlarda sağlıklı olmak için bugünden yapılması gerekenlere dair şu bilgileri veriyor:

Düzenli yaşam ve uyku, anahtar niteliğinde

Sağlıklı yaşlanmayı, yıllar geçtikçe oluşan fiziksel

"İnsan vücudu oldukça iyi yenileme mekanizmalarına sahiptir. Kötü şartlardan uzaklaşmak düzelmeyle sonuçlanır. Düzelmenin seviyesi, vücuttaki hasara göre değişir."

SAĞLIKSIZ YAŞAYAN ORTA YAŞLILARA ÖNERİLER

Kötü beslenme, hareketsiz yaşam, aşırı alkol ve sigara tüketimi gibi birçok olumsuz faktör sağlıksız yaşama örnek gösterilebilir. Öncelikle sağlıksız koşulları belirlemek ve bunlarla nasıl mücadele edilebileceğinin planını yapmak gerek. Çünkü, yılların alışkanlıklarını değiştirmek çok kolay değildir. Bu kişilerin sağlık profesyonellerinden yardım alması uygun olur.
Fakat, insan vücudu oldukça iyi yenileme mekanizmalarına sahiptir. Hangi düzeyde olursa olsun, kötü şartlardan uzaklaşmak mutlaka düzelmeyle sonuçlanır. Düzelmenin seviyesi ise sağlıksız koşulların vücutta yaptığı hasara göre değişir. İlk yapılması gereken şey, yaşam tarzının incelenmesi ve değişimin planlanmasıdır. Çok kilolu bir insana, "Sana diyet uygulayacağız ve kilo vereceksin" dediğimizde bunun kısa bir süreç olduğunu düşünebilir. Bu kişiye, "Beslenme alışkanlıklarını değiştirmelisin ve bundan sonraki yaşamında bu tarz beslenmelisin" dediğimizde, bunun sürekli olduğunu algılar. Biz günlük pratiğimizde sağlıksız yaşam koşullarını düzeltmeye niyetli kişilerin biraz destekle büyük ölçüde düzelebildiklerini görüyoruz. Yani kişinin yaşam tarzını değiştirmesiyle en büyük ve olumlu değişiklikleri başlatacağı konusundaki farkındalığı, bunun ilk adımıdır.

MedAmerikan Tıp Merkezi İç Hastalıkları Bölümü Doktoru Doç. Dr. Bülent Yardımcı

ve ruhsal değişimleri olumlu yönde yaşamak olarak tanımlayabiliriz. Öncelikle genç yaşlarda, geleceğe yönelik sağlık yatırımları yapılmalı. İyi beslenme, hareketli fakat düzenli bir yaşam ve iyi uyku, sağlıklı yaşlanmanın üç ayağını oluşturur. Alkol ve sigara tüketimi yaşlılığı hızlandırır. Toplumun büyük bir kısmının şehirlerde yaşadığını düşünürsek yoğun iş temposu, trafik, yorucu insan ilişkileri stresimizi artırırken, yaşlanma hızlanır. Ruhsal dengemizi sağlamak çoğunlukla zorlaşır.
Yaş alırken ruhsal ve fiziksel rahatlama metotlarını geliştirmek çok önemli. Bu, bir kişide çiçek yetiştirmek olabilirken, diğer kişide yoga yapmak veya sosyal kulüplerde sevdiği insanlarla ortak bir konuyu paylaşmak olabilir. Diğer yandan emekli olup bir köşeye çekilmenin yaşlanmayı hızlandırdığı biliniyor. Emeklilik döneminde de aktif bir yaşam sürdürülmeli.
Gıda ve sudaki toksinler, havadaki kirlilik ve radyasyon yaşlanmayı hızlandırır. Gıda ve su seçimlerinde bu konu göz önünde bulundurulmalı. Hava kirliliği için maalesef kişisel önlem almak zor. Yaşanacak yeri belirlerken, bu konunun ön plana alınması gerekir.

Beslenme şekli yaşlanma sürecini etkiliyor

Beslenme şeklimiz yaşlanma sürecimizi etkileyen en önemli etkenlerden. Öncelikle, yaş ilerledikçe metabolizmamızın yavaşladığını unutmamak gerek. Beslenmede anahtar yaklaşım "kalori kısıtlaması"dır. İhtiyaçtan fazlasını tüketmek kilo artışına, dolayısıyla da yaşlılığın hızlanmasına neden olur. Özellikle aşırı tuz tüketimi en büyük sorunlardan biridir. Tam tersi bir durum olan aşırı kalori kısıtlamaları ise kas eksilmesine ve genel durumun bozulmasına neden olur.
Yıllar ilerledikçe gelişen kronik hastalıklar, zorunlu diyetleri de beraberinde getirir. Burada diyetin iyi organize edilmemesi sonucu kalori,

vitamin ve mineral eksiklikleri riski ortaya çıkabilir. Sağlıklı beslenmede gıdalardaki toksik maddelerden uzak durmak, doğal beslenmeye yönelmek ve işlenmiş gıdaları mümkün olduğunca az tüketmek gerekir. Türkiye gibi bir Akdeniz ülkesinde büyük bir şans olan Akdeniz diyetini uygulamak çok yararlı olur. Bu diyetin kilo kontrolünü sağlayıp, kanser ve kalp damar hastalığını azalttığı gibi, yaşam süresini de sağlıklı bir şekilde artırdığı biliniyor.
Günümüzde vegan beslenme, düşük karbonhidratlı, düşük yağlı ve yüksek proteinli diyetler ve ketojenik beslenme gibi popüler diyetler mevcut. Vegan diyet uygulandığında çinko, kalsiyum, B12 gibi bazı vitamin ve minerallerle vücudun desteklenmesi gerekir.
Düşük yağlı ve normal veya yüksek karbonhidratlı diyetlerde ise yeme isteğinin artması riski var. Ketojenik diyetler ise uzun süre uygulanması zor olan bir diyet türü gibi görünüyor. Ancak bunların arasında "intermittant fasting", yani aralıklı açlık diyetinin yaşlanma üzerine olumlu etkisi olduğuna dair literatürde yayın sayısı artıyor ve bu diyet giderek daha fazla öneriliyor.

Düzenli hareket halinde olmak için egzersiz şart

Yaşlılıkta en sık hareket sistemi hastalıkları ile karşılaşılıyor. Bu nedenle iyi bir egzersiz programıyla kas, kemik ve eklemlerimizi koruyabiliriz. Yıllar geçtikçe bağlarımız sertleşir, kemik dokularımız zayıflar, eklem yüzeylerimiz dejenere olur. Bunları tamamen durduramayız ama yavaşlatıp uzun yıllar aktif yaşamımızı sürdürebiliriz.
Ağır egzersizleri kesinlikle önermeyiz. Çünkü yapılan çalışmalarda, ağır egzersiz yapanların kalp-damar hastalıklarından ölüm oranının neredeyse egzersiz yapmayanlar kadar olduğu ortaya çıktı. Egzersiz olarak yürüyüş ve vücut duruşunu (postürünü) düzeltecek spor türlerini (pilates vb.) yapmak gerekir.
Fiziki gücün artması, hastalık risklerinin azalması, kilo verilmesi, salgılanan hormonlar ve ara maddelerle daha mutlu olunmasını sağlayan egzersiz, depresyona karşı en iyi ilaçlardan biridir. Son yıllarda yapılan araştırmalar, aşırı kilo ve obezitenin kişide bazı kanser türlerinin gelişme riskiyle açıkça ilişkili olduğu yönünde kanıtlar sundu. Bu nedenle aktif bir yaşam sürmek ve düzenli hareket halinde olmak için egzersiz çok önemli.

Sosyal faaliyetlerle üretkenliğinizi koruyun

Yaşlılık bütünseldir. Yalnızca fiziksel değil, ruhsal açıdan da yaşlanırız. Emekli olup bir köşede oturmanın kişinin yaşamına olumlu etkisinin olmayacağı muhakkak. Bu nedenle hobilerin olması, iş dışı sosyal ve sanatsal faaliyetlere katılmak faydalı olur. Örneğin bir amatör tiyatro topluluğunda kendinizden yaşça küçük birçok kişiyle aynı frekansı yakalayıp uzun yıllar arkadaşlık yapabilirsiniz. Sosyal yardım kurumlarında aktif görevler üstlenebilirsiniz. Sanat ve edebiyat toplantılarının üyesi olup, aynı duygu ve zevki paylaşabileceğiniz her yaştan insanla bir araya gelebilirsiniz. Bu yaşam şekli, yaşlılığın en büyük iki tehlikesi olan depresyon ve bunamayı (demans) önlemede oldukça etkindir.
Toplumda aktif görev yapan yaşlılar saygınlık kazanarak daha sağlıklı bir yaşlılık periyodu sürdürür.
En önemli noktalardan biri de iyi bir yaşlılık dönemi için düzenli sağlık kontrolüdür.

MedAmerikan Tıp Merkezi'nde yer alan "Sağlıklı ve İyi Yaşam Kliniği" hakkında ayrıntılı bilgi edinmek için ***linke*** tıklayabilir ya da QR kodunu okutabilirsiniz.

MEDAMERİKAN'DA SAĞLIKLI VE İYİ YAŞAM KLİNİĞİ

MedAmerikan Tıp Merkezi'nde hizmete giren "Sağlıklı ve İyi Yaşam Kliniği", sağlıklı yaş almak isteyenleri, sağlıklı ve iyi bir yaşama sahip olmak isteyenleri ve her yaşında genç olmak isteyenleri takip altında tutacak bir merkez.
Programa dahil olan kişiler ailesinin ve kendisinin sağlık geçmişi, mevcut sağlık durumu, beslenme ve egzersiz alışkanlıkları gibi yaşam şekli alışkanlıklarına uygun, kişiye özel sağlık programlarıyla takip ediliyor. Standart Check-Up paketleri yerine, titiz bir çalışmayla yaşa, cinsiyete ve sağlık risklerine göre oluşturulan ve "kişiye özel Check-Up" olarak da adlandırılabilecek 3 farklı programla düzenli sağlık kontrolleri yaptırılabiliyor.
"Genç ve Zinde Program" (20-45 yaş), "Sağlıklı Yaş Alma Programı" (45-70 yaş) ve "İkinci Bahar Programı" (70 yaş üstü) olmak üzere 3 kapsamlı paket sunan "Sağlıklı ve İyi Yaşam Kliniği"nde, kişiye özel olarak oluşturulan sağlık planı çerçevesinde beslenme, uyku düzeni ve egzersizler de yıl boyunca kliniğe özel mobil uygulama üzerinden sağlıklı beslenme ve kilo kontrolü programıyla takip ediliyor.

SAĞLIKLI YARINLAR
SOHBETLERİ

Moderatör
Cüneyt Toros

Vehbi Koç Vakfı Sağlık Kuruluşları CEO'su
Dr. Erhan Bulutcu

İlk Podcast Yayınımız Sizi Bekliyor!

Vehbi Koç Vakfı Sağlık Kuruluşları CEO'su Dr. Erhan Bulutcu ile geleceğin sağlık hizmetlerinden, alternatif ve tamamlayıcı tıbbın önemine kadar en güncel gelişmeleri Spotify "Sağlıklı Yarınlar Sohbetleri" yayınında konuştuk.
Bu güzel sohbetin moderatörlüğünü değerli gazeteci Cüneyt Toros yaptı.

Dinlemek için QR kodu okutabilirsiniz.

AMERİKAN HASTANESİ
MEDAMERİKAN TIP MERKEZİ
KOÇ ÜNİVERSİTESİ HASTANESİ
AMERİKAN HASTANESİ BODRUM

YAPI KREDİ YAYINLARI'NDAN YILDIZ YAĞMURU

Yapı Kredi Yayınları ardı ardına yayımladığı kitaplarla 2021'de edebiyatseverleri tam anlamıyla yıldız yağmuruna tutuyor. J.K. Rowling'den Orhan Pamuk'a, Amin Maalouf'tan Kazuo Ishiguro'ya ve Ahmet Ümit'e Türk ve dünya edebiyatının çarpıcı isimleri yepyeni romanlarıyla okurlarıyla buluşuyor.

YAZI
Mine Akverdi Denktaş

Heyecan verici yeni yayınlarıyla 2021 yılına iddialı bir giriş yapan Yapı Kredi Yayınları, Türk ve dünya edebiyatının güçlü, başarılı ve sevilen isimlerinin romanlarını birbiri ardına okurların beğenisine sunarak edebiyat tutkunlarının gönlünü fethediyor. Ocak ayında Harry Potter'in yaratıcısı J.K. Rowling'in yeni çocuk kitabı "Ickabog" ile başlayan yıldız yağmuru, usta yazar ve düşünür Amin Maalouf'un "Empedokles'in Dostları", Türkiye'nin uluslararası üne sahip yazarı Orhan Pamuk'un "Veba Geceleri", Nobel ödüllü Kazuo Ishiguro'nun "Klara ve Güneş"i ve polisiyenin çok sevilen kalemi Ahmet Ümit'in "Kayıp Tanrılar Ülkesi" ile devam ediyor. İşte Yapı Kredi Yayınları aracılığıyla okurlarıyla buluşan ve yakında çıkacak olan, yılın en çarpıcı kitapları...

J.K. Rowling'den korku ve umut dolu bir masal

Hem edebiyat hem de sinema dünyasının son 25 yılına damgasını vuran ve tüm dünyayı kasıp kavuran "Harry Potter"ın yaratıcısı, İngiliz yazar J.K. Rowling, bu yıl yepyeni bir fantastik hikâyeyle karşımıza çıkıyor: "Ickabog".

1997 ile 2007 yılları arasında yayımlanan ve J.K. Rowling'i dünyanın en ünlü yazarları arasına sokan yedi kitaplık "Harry Potter" serisi, 500 milyonun üzerinde satış rakamına ulaşmış, 80 dile çevrilmiş ve gişe rekorları kıran sekiz sinema filmine uyarlanmıştı. Rowling'in büyülü kalemiyle hayat bulan yeni kitabı "Ickabog" da yine fantastik bir çocuk kitabı; daha doğrusu bir masal. Ancak bu masalın temelleri daha eskiye ve Rowling'in özel yaşamına uzanıyor. Zira "Ickabog", ünlü

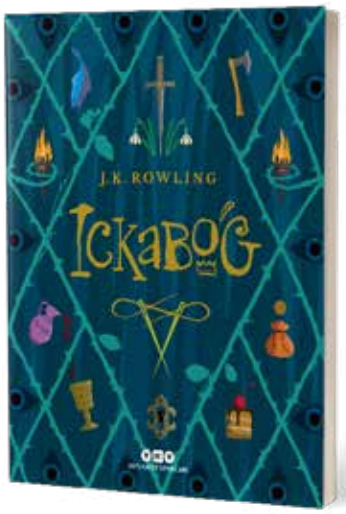

"Ickabog", umudu asla kaybetmemek üzerine müthiş bir macera...

J.K. Rowling

yazarın bundan on yıl kadar önce, kendi çocuklarına uyumadan önce anlatmak için uydurduğu bir masal. O dönemde bu masalı kaleme almaya başladıysa da araya başka projeler girince kitabını rafa kaldırmış Rowling. Ancak pandemi yüzünden bütün çocukların evde kapalı kaldığı bu dönemde çocukların ve ebeveynlerin bu zor zamanları atlatmalarına yardımcı olsun diye masalını tamamlamış. "Bir zamanlar Kornukopya Krallığı dünyanın en mutlu yeriydi. Bir sürü altını, hayal edebileceğiniz en mükemmel bıyıklara sahip bir kralı ve yendiğinde insanı mutluluktan ağlatacak kadar nefis yiyecekler sunan kasapları, pastacıları ve peynircileri vardı. Her şey mükemmeldi – tabii efsaneye göre korkunç canavar Ickabog'a ev sahipliği yapan, Kuzey'deki çamurlu ve sisli Bataklık Diyarı'nı saymazsak (...) Ickabog çocukları korkutarak terbiye etmek amacıyla anlatılan bir efsaneden ibaretti. Fakat efsanelerin tuhaf bir yanı vardır, bazen kendi kendilerine can bulurlar..." Bu sözlerle başlayan "Ickabog", etrafına dehşet saçan bir canavar ve her şeye rağmen umudunu asla kaybetmemek üzerine müthiş bir macera. Dünyanın dört bir yanından çocukların çizimleriyle renklenen ve geliri Covid-19'dan zarar görenlere yardım projelerine bağışlanan "Ickabog" "Umut ve arkadaşlık tüm zorlukları yener" mesajıyla şu sıralar tam da ihtiyaç duyduğumuz şey. Ancak dahası da var. Rowling bu yıla ikinci bir kitap daha sığdırmayı planlıyor. Ekim ayında dünyanın dört bir yanında 20'den fazla dilde eşzamanlı olarak yayımlanacak olan "The Christmas Pig", Türkiye'de de yine Yapı Kredi Yayınları etiketiyle sevenleriyle buluşacak. Usta hikâye anlatıcısından çocuklara, mucizelerin yaşandığı, hayallerin gerçekleştiği, oyuncakların bile canlanabildiği Noel arefesinde yaşanan sıcacık bir macera daha geliyor.

Ahmet Ümit

Ahmet Ümit'ten 2000 yıl önceye uzanan bir hikâye

Türk edebiyatının polisiye türündeki en başarılı ve sevilen yazarlarından biri olan Ahmet Ümit, yepyeni bir kitap ile yaz aylarında okurlarının karşısına çıkmaya hazırlanıyor: "Kayıp Tanrılar Ülkesi". "Unuttuğunuz yerden başlayacağım. Adımın silindiği son şehirden, son heykelimin parçalandığı son tapınaktan, son kâhinimin son kehanetinin son sözünden, sunaktaki son kurbanın tüten son etinden, sevgiyle, saygıyla, korkuyla yalvaran son kulumun son duasından..." sözleriyle başlayan "Kayıp Tanrılar Ülkesi" Avrupa'nın en renkli, en kaotik, en çarpıcı kentlerinden biri olan Berlin'den yola çıkıp, Anadolu'da antik Pergamon (Bergama) kentinin surlarına uzanırken iki şehir arasında geçen iki bin yıllık geçmişe uzanan bir hikâyeyi anlatıyor. Ahmet Ümit yeni kitabını şu sözlerle tanımlıyor: "Kayıp Tanrılar Ülkesi", antik dünyanın sekizinci harikası Pergamon Altarı ekseninde baba oğul ilişkisini sorgulayan bir roman. 'Kar Kokusu'nda Moskova'yı anlatmıştım, bu kitap başka yabancı bir şehri, Berlin'i

Amin Maalouf

anlattığım ikinci çalışmam. Biraz da Anadolu'nun Helenistik dönemini anlatıyor. Günümüzden geçmişe uzanan bir kurgu. Berlin Duvarı'nın yıkılışıyla Pergamon Altarı'nda anlatılan Tanrılarla Devlerin Savaşı'nı birleştiren bir tema. Elbette bir cinayet ve suç romanı..." Henüz detayları kesinleşmese de, Yapı Kredi Yayınları'nın tanıtım bülteninde yazılanlar "Kayıp Tanrılar Ülkesi"ni heyecanla bekleyen sadık Ahmet Ümit okurlarının kalp atışlarını daha da hızlarmak için yeterli görünüyor: "Berlin'de cinayetler işleyen becerikli bir katil. Zeus'un ağzından parşomenlere, insan kanıyla enfes destanlar yazan bir şair. İşlediği cinayetlerle unutulmuş tanrıları yeniden uyanmaya çağıran bir çılgın. İnsanlardan nefret ettiği için, Tanrı olmaya kalkışan bir ölümlü. Babasıyla hesaplaşmak için Olimpos'a çıkmaya hazırlanan bir çocuk..." Yılın en dikkat çekici romanlarından biri olacak olan "Kayıp Tanrılar "Ülkesi" sabırsızlıkla bekleniyor.

Amin Maalouf'un sekiz yıllık suskunluğunu bozan roman

Dünyaca ünlü Beyrutlu yazar ve düşünür Amin Maalouf, Türkiye'de de geniş bir okur kitlesine sahip. Yaşadığımız coğrafyanın zengin kültüründen beslenen tarihsel romanları ve leziz anlatımıyla tanınan Maalouf, "Semerkand", "Doğu'nun Limanları", "Afrikalı Leo" gibi eserleriyle hatırı sayılır sayıda hayranını peşinden sürüklüyor. Romanlarıyla olduğu kadar deneme kitaplarıyla da ilgi çeken Amin Maalouf, en son 2012 yılında yayımladığı "Doğu'dan Uzakta" romanıyla okurlarıyla buluşmuş, sonra sekiz yıllık bir sessizliğe bürünmüştü. Bu yıl Yapı Kredi etiketiyle yayımlanan, sevenlerinin hasretle beklediği yeni romanı "Empedokles'in Dostları" ise okurlarını şaşırtıyor. Zira Maalouf bu kez farklı bir yol izliyor ve geleceğe yönelik bir kurguyla karşımıza çıkıyor.

"Empedokles'in Dostları" Atlas Okyanusu kıyısındaki Antioche adlı küçük bir adada geçiyor. Adanın yalnızca iki sakini var: Orta yaşın verdiği olgunlukla sessiz bir hayat sürmek isteyen Alec ile yazdığı ilk romanının başarısının ardından her şeyi ardında bırakan esrarengiz Ève. Birbirlerinden uzakta, kırılgan yalnızlıklarının tadını çıkaran bu iki insanın yolu bir gün elektriğin, telefonların, televizyon yayınlarının, internetin, kısacası her türlü iletişim aracının etkisiz hale gelmesiyle kesişiyor. Ortalık "Gezegen bir nükleer felaketin eşiğinde, Amerika küresel ölçekte bir terör saldırısına maruz kalmış, teknolojik gelişmeler artık insanlığın sonunu getirmiş" söylentileriyle çalkalanırken, kendilerine Empedokles'in Dostları diyen, son derece gelişmiş bir teknolojiye ve tıp bilgisine sahip bir grup gizemli insan bu karmaşaya son vermek üzere çıkageliyor. Alec bu insanların kim olduğunu öğrenmeye çalışırken, içinde yaşadığımız dünyanın çelişkileriyle de yüzleşmek zorunda kalıyor...

Amin Maalouf yeni romanı "Empedokles'in Dostları"nda, "Ölümcül Kimlikler" ve "Uygarlıkların Batışı" kitaplarında yer verdiği eleştirel gözlemlerin izinde yarı distopik bir dünya çiziyor. Önceki kitaplarında çözümlemeye çalıştığı insanlığın sonu, uygarlıkların kendini yok etmesi gibi olguları ustaca işliyor. Ve bizleri binlerce soruyla baş başa bırakıyor.

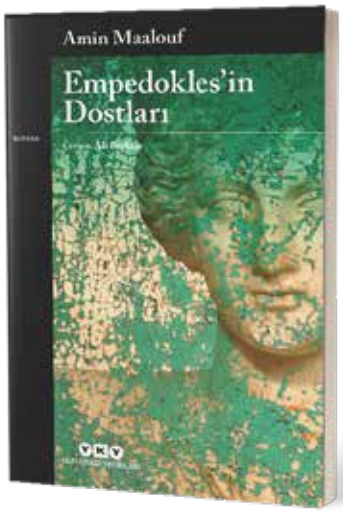

Amin Maalouf, 8 yıllık sessizliğini yeni kitabıyla bozdu.

Orhan Pamuk'tan bir tarih, aşk ve salgın romanı

Türk edebiyatının Nobel ödüllü usta kalemi Orhan Pamuk, "Kırk yıldır düşündüğüm, beş yıldır yazdığım ve son bir yıldır da yeniden yazdığım" sözleriyle anlattığı son romanı "Veba Geceleri"yle karşımızda. 1901 yılında, Osmanlı İmparatorluğu'nda veba salgınının baş gösterdiği bir dönemde, Osmanlı'nın 29. vilayeti olarak tanımlanan hayali bir ada olan Minger'de geçen ve Pamuk'un çok katmanlı anlatısıyla zenginleşen "Veba Geceleri" hem tarihî bir anlatı, hem sürükleyici bir siyaset ve aşk romanı hem de Pamuk'un salgın, karantina, devlet ve birey konularını bir masal havasıyla tartıştığı etkileyici bir eser

Orhan Pamuk

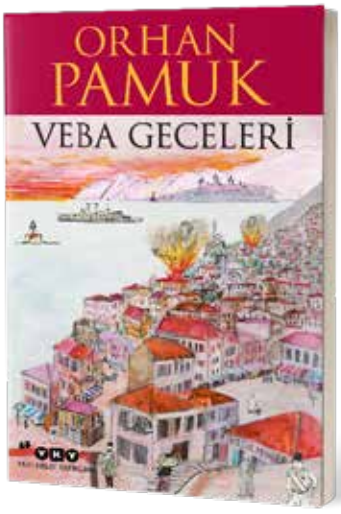

Hem tarihî bir anlatı, hem bir siyaset ve aşk romanı...

olarak göz dolduruyor. Veba salgınını yazarken koronavirus pandemisini yaşamaya başlayan Orhan Pamuk bu tesadüfi kesişimi şu sözlerle anlatıyor: "... heveslerle ve coşkuyla başladığım romanım için pek çok kitap okuyor ve kendime göre araştırmalar yaparak sabırla yazıyordum ki, üçüncü yılın sonunda, yani geçen yıl, koronavirüs salgını başladı... ve çevremdeki herkes tıpkı benim romanımdaki gibi ölümlerden, söylentilerden, hastalığı kimin getirdiğinden, karantinadan, önlemlerden, sokağa çıkma yasağından, hastanelerin ve mezarlıkların dolmasından söz etmeye başladı. Romanımda yazdıklarım gerçek olmuştu." Sultan Abdülhamit'in salgını durdurması için görevlendirdiği Sağlık Başmüfettişi Bonkowski Paşa, başarılı Doktor Nuri ile eşi Pakize Sultan, adadaki genç, milliyetçi Osmanlı subayı Kolağası Kâmil ile onun âşık olduğu adalı Zeynep ve Vali Sami Paşa ile güzel sevgilisi Marika ekseninde dönen hikâye, karantina yasaklarına itaat edilmesi için çaba harcayan bu insanların vebayla, adadaki geleneklerle ve sonunda birbirleriyle ve ölüm tehditleriyle savaşını ve yaşadıkları aşkları konu alıyor. Bu arada karantina sorunları, ölüm korkusu, kadercilik, devlete öfke gibi günümüzde yaşananlarla paralel temalar da satır aralarına yansıyor. Osmanlı İmparatorluğu'nun son günlerinin genel manzarasını panoramik bir biçimde resmeden Orhan Pamuk, "Veba Geceleri"nde yine her zamanki ustalığını sergiliyor.

Kazuo Ishiguro'dan yakın ve ürkütücü bir gelecek portresi

2017 yılında "dünya ile aramızdaki aldatıcı bağları açıkça ortaya koyması" ve "büyük bir duygusallıkla yazması"ndan ötürü Nobel'e değer görülen Japon asıllı İngiliz yazar Kazuo Ishiguro, Nobel'den sonra yazdığı ilk romanıyla tekrar karşımızda. Ishiguro'nun gelecekte geçen yeni romanı "Klara ve Güneş" bildik bir tema olan robotlar ile insanlar arasındaki ilişkiye odaklanıyor. Daha önceki romanlarında da kontrol edilemeyen teknolojik ilerlemelerin tehlikesinden, masumiyetin kaybından, basit yaşamların saygınlığından bahseden "karanlık" alegorilere sıklıkla yer veren Ishiguro, "Klara ve Güneş" ile insanlığı ve kırılganlığı tüm hücremizde hissettirecek bir başka şaheseri önümüze koyuyor. Roman, kendisine bir insan-sahip bulmak isteyen, çocuklara arkadaşlık etmesi için geliştirilmiş ve güneş enerjisiyle çalışan yapay zekâlı robot Klara ile evde kapalı yaşayan 14 yaşlarında yalnız bir kız çocuğu olan Josie arasındaki duygusal ilişkiyi konu alıyor. Şu sıralar çocukların pandemi sebebiyle evlerinden çıkmadığı, eğitimlerini ve sosyal ilişkilerini online olarak sürdürdüğü dünyamıza bakınca, Kazuo Ishiguro'nun resmini çizdiği karanlık geleceğin aslında günümüzden çok da uzakta olmadığını, hatta bizzat yaşanmakta olduğunu da söylemek mümkün. Bu arada Ishiguro'nun bu romanı, salgın sebebiyle çevrimiçi okul düzenine geçilmeden önce bitirdiğini de ekleyelim. Ishiguro'nun bu müthiş öngörüsü sayesinde "Klara ve Güneş", okuru tam on ikiden vurarak teknolojiyle iç içe geçen yaşamımızı, yalnızlaşan ruhlarımızı, arkadaşlık konusundaki düşüncelerimizi, ilişkilerimizi ve bağlarımızı yeniden gözden geçirmemize sebep oluyor. İnsan ruhu ve kalbine dair son derece etkileyici bir roman...

Kazuo Ishiguro